

Kirkkoherra Olavi Virtasen irtisanominen Konneveden seurakunnan kirkkoherran virasta

Diaarinumero	DKUO/576/01.01.03/2017
Esittelijä	Lakimiesasessori Riikka Ryökäs
Taustaa	<p>Konneveden seurakunnan kirkkoneuvosto pyysi 30.10.2017 pidetyn kokouksen pöytäkirjan nro 9/2017 124 §:ssä kirkkoherra Olavi Virtasen virkasuhteen purkamista. Kirkkoneuvosto uudisti pyynnön kokouksessaan 5.11.2017 pöytäkirjan nro 10/2017 136 §:ssä. Tuomiokapituli käsitteli asian kokouksessaan 16.11.2017 52 §:n 1 kohdalla ja päätti, että Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston esitys ei täytä kirkkolain 6 luvun 56 §:ssä säädettyjä virkasuhteen purkamista koskevia perusteita.</p> <p>Tuomiokapituli päätti 16.11.2017 pitämänsä kokouksen pöytäkirjan 52 §:n 2 kohdalla, että käynnistetään prosessi, jossa selvitetään täyttyvätkö kirkkolain 6 luvun 50 §:n mukaiset viranhaltijasta johtuvat irtisanomisperusteet kirkkoherra Olavi Virtasen irtisanomiseksi Konneveden seurakunnan kirkkoherran virasta tuomiokapitulin saamien tietojen perusteella. Lisäksi tuomiokapituli päätti 52 §:n 3 kohdalla varata kirkkoherra Olavi Virtaselle mahdollisuuden tulla kuulluksi ja 52 §:n 4 kohdalla varata Konneveden seurakunnan kirkkoneuvostolle mahdollisuuden antaa lausunto.</p> <p>Tätä ennen (2.11.2017) Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen oli tehnyt päätöksen pidättää Konneveden seurakunnan kirkkoherra Olavi Virtanen väliaikaisesti Konneveden seurakunnan kirkkoherran viran virantoimituksesta, kunnes tuomiokapituli oli tehnyt asiasta päätöksen, kuitenkin enintään neljän viikon ajaksi. Väliaikainen virantoimituksesta pidättäminen astui voimaan välittömästi. Syynä väliaikaiseen virantoimituksesta pidättämiseen oli kirkkoherran piittaamaton käyttäytyminen ja virkavelvollisuuksien rikkominen sekä siitä seurannut sekava tilanne seurakunnassa ja kirkkoneuvoston tekemä aloite viraltapanosta. Tuomiokapituli käsitteli asian kokouksessaan 16.11.2017 53 §:ssä ja päätti, että kirkkoherra Olavi Virtasen pidättämistä Konneveden seurakunnan kirkkoherran virantoimituksesta jatketaan, kunnes tuomiokapituli on selvittänyt ja tehnyt päätöksen siitä, täyttyvätkö kirkkolain 6 luvun 50 §:n mukaiset irtisanomisen perusteet, kuitenkin enintään 28.2.2018 asti.</p> <p>Nyt käsiteltävässä asiassa ei ole kyse Konneveden seurakunnan aloitteesta lähteneestä virkasuhteen purkamisesta. Kyse on tuomiokapitulin itsensä päättämästä tutkimuksesta, jossa selvitettiin täyttyvätkö kirkkolain 6 luvun 50 §:n mukaiset viranhaltijasta johtuvat irtisanomisperusteet kirkkoherra Olavi Virtasen kohdalla.</p> <p>Konneveden seurakunnan ongelmat ovat jatkuneet ainakin vuodesta 2009 kuten jäljempänä käy ilmi. Tilanne on kärjistynyt erityisen vaikeaksi syksyn 2016 ja vuoden 2017 aikana ja sitä ovat vaikeuttaneet kirkkoherran hallinnolliset virheet ja laiminlyönnit. Tammi-elokuun 2017 aikana kirkkoherra sai kaksi piispan varoitusta, yhden huomautuksen sekä tuomiokapitulin antaman huomautuksen. Varoitusten ja huomautusten syinä olivat toimivallan ylitykset, virkatehtävien laiminlyönnit ja viranhaltijalle sopimaton käytös. Lokakuussa 2017 tilanne vaikeutui entisestään, kun talouspäällikkö irtisanoutui. Tämän seurauk-</p>

sena kirkkoherra palkkasi vt. taluspäällikön, joka irtisanoi ensimmäisenä työpäivänään osa-aikaisen määräaikaisen seurakuntasihteerin ilmeisesti syrjivin perustein. Kirkkoherra Virtanen osallistui allekirjoituksellaan päätökseen. Tämän jälkeen vt. taluspäällikkö palkkasi erotetun seurakuntasihteerin tilalle kirkkoherra Virtasen puolison. Kaikissa näissä päätöksissä sivuutettiin kirkkoneuvosto, jolle päätösvalta olisi kirkkolainsäädännön mukaan kuulunut.

Tilanne on johtanut kirkkoherran ja seurakunnan luottamushenkilöiden, erityisesti kirkkoneuvoston, väliseen yhteentörmäykseen. Kirkkoneuvoston ja kirkkoherran välejä hiertää muun muassa seurakuntasihteerin virka. Näyttää siltä, että kirkkoherran tavoitteena on saada puolisonsa seurakuntasihteerin tehtävään taluspäällikön tai vt. taluspäällikön päätöksillä. Kirkkoherra on esteellisyysperusteisiin vedoten jättänyt seurakuntasihteerin virkaan liittyvät asiat valmistelematta ja viemättä kirkkoneuvostoon. Kirkkoherran epäasiallinen käyttäytyminen taluspäällikköä kohtaan näyttää johtaneen taluspäällikön eroamiseen. Kirkkoherra syyttää tapahtumista ns. Vanhaa Liittoa.

Konneveden seurakunnan ongelmien taustaa 2009-2016

Piispa Jolkkonen on antanut seuraavan taustaselvityksen esittelijän pyynnöstä:

Konneveden seurakunnan ongelmilla on pitkä historia. Seuraavassa kuvataan lyhyesti Konneveden seurakunnan ongelmia ja valvovien viranomaisten eli tuomiokapitulien, piispan ja Aluehallintoviraston toimia vuoden 2009 piispantarkastuksesta vuoden 2016 loppuun.

Syyskuussa 2009 Konneveden seurakunnassa järjestettiin piispantarkastus (18.-20.9.2009) piispa Wille Riekkisen johdolla. Tarkastuspöytäkirjan mukaan seurakunnan työilmapiirissä ”on tullut esille vastakkainasettelua” ja niiden käsittely julkisuudessa on kärjistänyt ongelmia. Tarkastuspöytäkirjan mukaan ”yhtenäisyyden palauttamiseksi seurakunta tarvitsee ulkopuolista pitkäjänteistä apua, jotta syntyisi yhteinen näky seurakunnan tehtävästä ja tulevaisuudesta”.

Marraskuussa 2010 seurakunta toimitti tuomiokapitulille kaksi erilaista versiota toimista, joihin seurakunta oli ryhtynyt piispantarkastuksen johdosta. Selvitykset olivat keskenään jännitteiset, sillä kirkkoherra ja kirkkoneuvosto eivät olleet päässeet yksimielisyyteen yhteisestä raportista.

Helmikuussa 2011 Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston Työsuojelun vastuualue teki Konneveden seurakunnassa työsuojelutarkastuksen. Tarkastuksen yhteydessä työntekijöille tehtiin työilmapiiriä mittaava ns. Valmeri-kysely. Kysely tehtiin 24.2.2011, tarkastus 28.2.2011.

Aluehallintoviraston tarkastuskertomuksen (11/9278) mukaan ”työyhteisössä on epäasiallista kohtelua ja käyttäytymistä”. Tarkastuskertomuksen mukaan ”henkilöstö kokee häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua” sekä ”psykososiaalista kuormitusta”. Valmeri-kyselyn perusteella kuormituksen yhtenä syynä olivat puutteet esimiestyössä: ”Kuormituksen koettiin liittyvän mm. työtehtäviin liittyvän keskustelun riittämättömyyteen, esimiehen tuen ja avun puutteeseen, kuulluksi tulemisen puute omaa työtä koskevissa asioissa ja muutoksissa

sekä häirintään ja epäasialliseen kohteluun.” Aluehallintovirasto antoi seurakuntatyönantajalle erilaisia kehotuksia ja toimintaohjeita asian selvittämiseksi ja epäkohtien korjaamiseksi. Lisäksi se pyysi kahden kuukauden sisällä selvitystä jatkotoimista aikatauluineen.

Maaliskuussa 2011 (4.3.2011) Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli päätti antaa asessori Mika Riikosen selvitettäväksi piispantarkastuksen jälkitoimien seurannan. Riikonen haastatteli eri osapuolet. Kirkkoherra Virtasen mielestä osa luottamushenkilöistä pyrkii hankaloittamaan kirkkoherran työtä. Rinnakkaisen raportin tehneiden luottamushenkilöiden mielestä ongelmana oli demokratian puute ja se, että kirkkoherra pyrkii keskittämään valtaa itselleen ja sivuuttamaan kirkkoneuvoston. Lisäksi kirkkoherran ja talouspäällikön välit olivat kärjistyneet.

Toukokuussa 2011 tuomiokapituli totesi asessori Riikosen selvityksen ja seurakunnan kilpailevien raporttien pohjalta, että ”seurakunnassa on voimakkaita jännitteitä”. Sen johdosta tuomiokapituli päätti ”kehottaa Konneveden seurakuntaa käynnistämään luottamuspuolan ratkaisemiseen tähtäävän kehittämissankkeen ulkopuolisen asiantuntijan johdolla.”

Syyskuussa 2011 Konneveden seurakunta totesi vastauksessaan tuomiokapitulille, että se ei näe tarvetta tuomiokapitulin päätöksessä mainitulle kehittämishankkeelle. Vastauksessa viitattiin, että seurakuntavaalit olivat muuttaneet tilannetta.

Vuosien 2011-2013 aikana suuri osa Konneveden seurakunnan työntekijöistä irtisanoutui seurakunnan palveluksesta. Näitä olivat 20 vuotta seurakunnan palveluksessa toiminut talouspäällikkö, vt. talouspäällikkö, nuorisotyönjohtaja, kanttori, diakoni, vt. diakoni sekä toimistotyöntekijä. Lisäksi osa-aikaisena lähetyssihteerinä toiminut henkilö oli irtisanoutunut aiemmin maaliskuussa 2009. Myös sairauspoissaolot olivat poikkeuksellisen korkealla tasolla.

Osa työntekijöistä kertoi irtisanoutumisen syistä julkisuudessa (Laukaa-Konnevesi-lehti 13.6.2013) tai avoimessa kirjeessä. Toiset ovat kertoneet syistä myöhemmin tuomiokapituliin toimitetuissa asiakirjoissa. Irtisanoutuneet työntekijät mainitsivat ratkaisevaksi tai ainakin yhdeksi olennaiseksi syyksi kirkkoherra Olavi Virtasen johtamistavan. Useimmat sanoivat kokevansa painostavana kirkkoherran ja seurakuntasihteerinä toimineen kirkkoherran puolison yhteistoiminnan.

Kesäkuussa 2013 Aluehallintovirasto teki uuden työsuojelutarkastukseen Konneveden seurakuntaan (14.6.2013). Tarkastuskertomuksen (13/1560) mukaan seurakunnassa on ollut poikkeuksellisen paljon irtisanoutumisia ja sairauspoissaoloja kahden viimeisen vuoden aikana. Aluehallintovirasto pyysi seurakunnalta selvitystä muun muassa siitä, mikä on työnantajan näkemys seurakunnan työyhteisötilanteesta, aikooko työnantaja ryhtyä selvittämään sairauspoissaolojen ja viimeaikaisten irtisanoutumisten syitä sekä miten se aikoo jatkossa seurata työyhteisön tilaa ja työntekijöiden hyvinvointia. Se myös antoi erilaisia kehotuksia ja toimintaohjeita epäkohtien korjaamiseksi.

Kesäkuussa 2013 piispa Jari Jolkkonen kutsui kirkkoherra Olavi Virtasen keskustelemaan seurakunnan ongelmista (19.3.2013). Keskusteluun osallistui myös hiippakuntadekaani Sakari Häkkinen. Siitä tehtiin muistio, joka lähetettiin kirkkoherralle ja kirkkoneuvostolle. Tässä keskustelussa sovittiin kuudesta

jatkotoimesta, jolla seurakunnan työilmapiiriä pyrittäisiin korjaamaan. Yhtenä jatkotoimena tuli olla irtisanomisten syiden perusteellinen selvittäminen. Piispalla tai tuomiokapitulilla ei ole tietoa selvityksestä tai sen sisällöstä.

Kesäkuun 2013 jälkeen irtisanoutumisia ei enää tapahtunut ennen vuotta 2017. Sen sijaan piispalle ja tuomiokapitulille alkoi tulla uudestaan tietoja jännitteistä kirkkoherran ja kirkkoneuvoston välillä.

Sen johdosta helmikuussa 2016 toimitettiin Konneveden seurakunnassa piispantarkastus piispa Jari Jolkkosen johdolla. Päätöslausunnossa todettiin ilmapiiirissä ja hallinnossa useita ongelmia, mutta julkisessa päätöslausunnossa varottiin nimeämästä yhtä syyllistä. Piispa antoi seurakunnalle neljä kehitystehtävää. 1. Seurakunta laatii kokonaisstrategian tammikuun 2017 loppuun mennessä ulkopuolisen konsultin tuella. 2. Seurakunta laatii itselleen lyhyen, noin 1-2 sivun mittaisen ohjeen Hyvän hallinnon periaatteet Konneveden seurakunnassa. 3. Seurakunnan työntekijöiden toimenkuvia tarkastetaan siten, että jatkossa talouspääällikkö kantaa [seurakuntasihteerin sijasta] päävastuun kirkkoneuvoston esittelyistä ja toimii kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston sihteerinä. 4. Seurakunnassa laaditaan sisäisen valvonnan ohje ja ryhdytään toimenpiteisiin osa-aikaisen kanttorin viran täyttämiseksi vakinaisesti. Lisäksi piispa piti tarkoituksenmukaisena, että kirkkoneuvoston ohjesääntöön lisätään delegointisäännös, joka ”oikeuttaa kirkkoneuvoston ottamaan palvelussuhteeseen viranhaltijoita ja työntekijöitä”.

Kehittämistehtävien toimeenpano kuuluu kirkkoherralle ja kirkkoneuvostolle, koska ne johtavat yhteistoiminnassa seurakuntaa.

Piispantarkastuksen jälkeen lääninrovasti ja lakimiesasessori kävivät suorittamassa Konnevedellä piispantarkastuksen ohjeistuksen mukaisen jälkitarkastuksen. Jälkitarkastuksen raportin mukaan osa kehitystehtävistä oli vielä hoitamatta. Raportin mukaan piispantarkastuksen jälkeen yhteistoiminta kirkkoherran ja kirkkoneuvoston välillä oli hetkellisesti kohentunut, mutta kärjistynyt uudestaan syksyllä 2016. Kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja totesi, että vaikka kehitystehtävien hoitamisessa on edetty, uudestaan alkaneet suuret erimielisyydet kirkkoherran ja luottamushenkilöiden enemmistön välillä ovat tulehduttaneet ilmapiiriin: ”Ongelmia on ollut pitkään, mutta meneillään on pahin kriisi koskaan.”

Kuultuaan kirkkoherraa ja johtavia luottamushenkilöitä lääninrovasti ja lakimiesasessori totesivat raportissaan, että ”kirkkoherran ja luottamushenkilöiden enemmistön välillä vallitsee luottamuspula, joka vaikeuttaa vakavasti sekä seurakunnan strategista että operatiivista johtamista. Jos yhteistyökykyä ei voida palauttaa, seurakunnan toiminta tulee lamaantumaan.” Lääninrovasti ja lakimiesasessori päätyivät suosittamaan seurakunnalle työyhteisökonsultin ohjaamaa työyhteisösovittelua kirkkoherran ja kirkkoneuvoston työskentelyyn osallistuvien henkilöiden kesken.

Työyhteisökonsultti Raimo Turunen toimi Konneveden työyhteisön kehittäjänä ennen ja jälkeen piispantarkastuksen. Turusen suoritettua työnsä loppuun piispa Jari Jolkkonen pyysi vt. hiippakuntasihteerin Antti Kokkosta Konneveden seurakunnan työyhteisön kehittäjäksi. Kokkonen aloitti 1.1.2017 tuomiokapituissa työyhteisöjen kehittämisestä vastaavana vt. hiippakuntasihteerinä. Prosessi jatkuu yhä.

Seurakuntasihteerin virkaan liittyvien tapahtumien kulku saatujen tietojen pohjalta:

Tilanteen kokonaisuuden hahmottamiseksi esittelijälle on saatujen asiakirjojen pohjalta muodostunut seuraava kuva seurakuntasihteerin virkaan liittyvistä tapahtumista.

Konneveden seurakunnassa on ollut pitkään seurakuntasihteerin virka. Seurakunnassa työskenteli seurakuntasihteerin ja talouspäällikön ohella tarvittaessa toimistosihteerinä Johanna Jääskä (jatkossa toimistosihteerinä J), jonka tehtävät liittyivät sekä kirkkoherranvirastoon että taloustoimistoon (Kn 29.5.2013). Vuonna 2014 kirkkoneuvosto (Kn 3.12.2014) palkkasi toimistosihteerin vakituisesti osa-aikaiseen työsuhteeseen tehtävään.

Kun seurakuntasihteerin viran edellinen haltijan lähti seurakuntasihteerin virasta, virkaa ei laitettu haettavaksi, vaan seurakuntasihteerin tehtäviä hoiti eripituisissa osa-aikaisissa ja määräaikaisissa virka- ja työsuhteissa kirkkoherran puoliso Riitta Virtanen (jatkossa kirkkoherran puoliso / RV).

Kirkkoherran puolison palkkaamisesta päätökset oli tehnyt joko kirkkoneuvosto tai talouspäällikkö. Aiemmissa kirkkoneuvoston ohjesäännöissä ei kuitenkaan oltu delegoitu päätösvaltaa määräaikaisten työntekijöiden palkkaamisesta viranhaltijoille. Delegointisäännökset sisältävä kirkkoneuvoston ohjesääntö tuli voimaan 1.5.2017.

Kirkkoherranviraston seurakuntasihteerin virka julistettiin haettavaksi ja virkaan valittiin 28.5.2015 kirkkoherran puoliso. Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi valinnan 20.5.2016. Kirkkoherran puoliso jatkoi työskentelyä kirkkoherranvirastossa. Hallinto-oikeuden päätös vietiin tiedoksi kirkkoneuvostolle ilmoitusasiana 7.6.2016. Talouspäällikkö Pakarinen (jatkossa talouspäällikkö P) palkkasi ilman toimivaltuuksia kirkkoherran puolison 28.6.2016 kolmeksi kuukaudeksi ja uudelleen 29.9.2016 kolmeksi kuukaudeksi, 28.12.2016 asti. Saadun selvityksen mukaan kirkkoherra painosti talouspäällikköä jatkamaan puolisonsa palkkaamista. Joulukuussa 2016 talouspäällikkö P kieltäytyi palkkaamasta kirkkoherran puolisoa RV:ta viranhaltijapäätöksellä, johon hänellä ei ollut valtuutuksia ja esitti kirkkoneuvostolle 14.12.2016 RV:n palkkaamista. Kirkkoneuvosto päätti, ettei se jatka RV:n määräaikaista työsuhdetta. RV nosti seurakuntaa vastaan kanteen käräjäoikeuteen työsuhteiden jaksottamisesta. Kirkkoherra ei valmistellut uutta viran hakua kirkkoneuvostolle vuoden 2016 aikana.

Sen jälkeen, kun Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi seurakuntasihteerin valinnan 20.5.2016, eikä kirkkoherra ollut ryhtynyt mihinkään toimiin viran täyttämiseksi tai lakkauttamiseksi kirkkoneuvostossa, kirkkoneuvoston jäsenet jättivät kirkkoneuvoston kokouksessa 17.11.2016 aloitteen, jolla vaadittiin seurakuntasihteerin viran lakkauttamisen viiveetöntä käsittelyä ja vaadittiin viraston henkilöstötarpeen selvittämistä. Seurakuntasihteerin virassa ei ollut tuolloin vakituista viranhaltijaa. Kirkkoherran puoliso oli määräaikaisessa työ- /virkasuhteessa hoitamassa seurakuntasihteerin tehtäviä. Kirkkoherra ei valmistellut asiaa kirkkoneuvoston 14.12.2016 kokoukseen. Pöytäkirjan mukaan kirkkoherran esityksenä oli ”Asioiden valmistelu on kesken. Merkitään tiedoksi annetuksi.”

Kirkkoherra Virtanen esitti 16.12.2016 talouspäällikölle päätöksensä, jolla kirkkoherra oli siirtänyt kirkkoherranviraston osa-aikaisen työsuhteisen toimistosihteerin kokonaan nuorisotyöhön jo 3.12.2016. Samalla kirkkoherra oli jättänyt valmistelematta seurakuntasihteerin viran valintaa koskevan asian, minkä seurauksena kirkkoherranviraston tehtäviä ei enää voitu hoitaa asianmukaisesti. Kuultuaan asiasta kirkkoherra Virtasta piispa antoi 17.1.2017 kirjallisen varoituksen toimivallan ylittämisen ja virkatehtävien laiminlyönnin johdosta. Piispan kirjallisen varoituksen jälkeen kirkkoherra perui päätöksensä.

Kirkkoherra julkaisi seurakunnan nimissä ilmoituksen kirkkoherranviraston töiden järjestämisestä paikallislehdessä viikolla 3/2017 ja syytti syntyneestä tilanteesta kirkkoneuvostoa. Kirkkoherra mainitsi itse hoitavansa kirkkoherranviraston tehtäviä kuten virkatodistusten antamiset. Kuultuaan kirkkoherraa piispa katsoi, että lehti-ilmoituksellaan kirkkoherra sivuutti oman vastuunsa syntyneestä tilanteesta ja että ilmoitus oli omiaan kärjistämään entisestään kirkkoherran jo muutoinkin vaikeaa suhdetta kirkkoneuvostoon. Sen johdosta kirkkoherra sai piispalta huomautuksen 31.1.2017 viranhaltijalle sopimattoman käytöksen johdosta.

Kirkkoherra esitti 18.1.2017 kirkkoneuvostolle, että Konneveden seurakunta lakkautetaan.

Kirkkoneuvosto päätti 18.1.2017 esittää kirkkovaltuustolle seurakuntasihteerin viran lakkauttamista. Kirkkoneuvoston tarkoitus oli perustaa toimi, joka olisi laitettu haettavaksi pikimmiten. Kirkkovaltuusto palautti 26.1.2017 asian uudelleen valmisteltavaksi. Kirkkoneuvosto käsitteli seurakuntasihteerin virkaa 23.2.2017, jolloin äänestyksen jälkeen vastaesitys voitti ja neuvosto päätti viran lakkauttamisesta. Virassa ei ollut tuolloin viranhaltijaa.

Kirkkoneuvoston jäsenet vaativat kokouksessa 23.2.2017 neuvoston koollekutsumista käsittelemään projektisihteerin ja toimistosihteerin töiden järjestämistä. Talouspäällikkö välitti 1.3.2017 kirkkoherran terveiset kirkkoneuvoston jäsenille siitä, että kirkkoherra oli kieltäytynyt kutsumasta kirkkoneuvostoa koolle. Kirkkoherra vetosi siihen, että hänen toimivaltaansa kuuluu palkata kyseinen henkilö. Tuolloin voimassa olleessa kirkkoneuvoston ohjesäännössä ei oltu delegoitu päätösvaltaa kirkkoherralle. Lisäksi kirkkoherran on kutsuttava kirkkoneuvosto aina koolle, kun riittävä määrä neuvoston jäseniä sitä pyytää, eikä kirkkoherra Virtasen kieltäytymiselle siten ollut perustetta. Piispa antoi kirkkoherralle kirjallisen varoituksen 13.4.2017 virkatehtävien laiminlyönnin johdosta.

Kirkkoneuvoston toimesta yritettiin seurakuntaan saada projektisihteeriksi (sittemmin oa.ma. seurakuntasihteeriksi) hoitamaan muun muassa pakollinen kirkonkirjojen digitoitujen tietojen tarkistaminen. Kirkkoherra ei ole omalla toiminnallaan edesauttanut asian valmistelussa kevään aikana. Vasta 1.6.2017 (kn 5/2017) kirkkoherra teki kirkkoneuvostoon esityksen, jonka mukaan "kirkkoneuvosto ei esitä kirkkovaltuustolle srk-sihteerin viran lakkauttamista, vaan ryhtyy täyttämään virkaa samoin ehdoin kuin viran viimeksi auki ollessa". Vastaesityksen ja äänestyksen jälkeen kirkkoneuvosto päätti laittaa viran (80 %) määräaikaisena hakuun". Kokouksessaan 7.9.2017 (kn 7/2017) kirkkoneuvosto ei kirkkoherran esityksestä päivittänyt seurakuntasihteerin viran johtosääntöä kesken hakuprosessin. Kirkkoneuvosto valitsi oa.ma. seurakuntasihteeriksi Mervi Hämäläisen (jatkossa oa. ma. seurakuntasihteeriksi MH / MH) kokouksessaan 22.9.2017 (10/2017).

Kirkkoherra teki 5.10.2017 viranhaltijapäätöksen 2/2017, joka koski osa-aikaisen toimistosihteerin J:n työskentelyä kirkkoherranvirastossa. Kirkkoneuvoston aiemmin tekemällä päätöksellä toimistosihteerin J:n työaika oli linjattu siten, että työajasta on 50 % toimistotyötä, 40 % nuorisotyötä ja 10 % lähetystyötä. Kirkkoherra oli sopinut talouspäällikkö P:n ja toimistosihteerin J:n kanssa työjärjestelyistä, siten että toimistosihteerin J tekee virkatodistuksia iltapäivisin ja talouspäällikkö P hoitaa aamupäivän viraston vastaanottopäivystyksen. Kirkkoherra antoi päätöksensä tiedoksi kirkkoneuvostolle vasta esityslistan mukana 1.11.2017. Kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan kirkkoherran olisi tullut antaa päätös tiedoksi viiden päivän kuluessa päätöksenteosta.

Kirkkoherra ilmoitti 6.10.2017 oa. ma. seurakuntasihteerin MH:lle, että aiemmin sovittu sijasta oa.ma. seurakuntasihteerin työt alkavat seurakunnassa 17.10.2017, koska kirkkoherra haluaa olla paikalla. Talouspäällikkö oli 26.9.2017 sopinut töiden alkamisesta 9.10.2017. Kirkkoherra allekirjoitti oa. ma. seurakuntasihteerin MH:tä koskevan palkkatietolomakkeen.

Kirkkoherran puoliso RV oli hakenut määräaikaista oa. ma. seurakuntasihteerin virkaa, johon valittiin MH. Kun RV:tä ei valittu, hän teki asiasta oikaisuvaatimuksen 11.10.2017 ja pyysi Itä-Suomen hallinto-oikeudelta toimenpidekieltoa. Kirkkoherra ei kutsunut kirkkoneuvostoa koolle, jotta neuvosto olisi voinut käsitellä valintaa koskevaa oikaisuvaatimusta.

Perustelut

Viimeaikaisten tapahtumien kuvaus

Konneveden seurakunnan talouspäällikkö P lopetti työt yllättäen seurakunnassa 25.10.2017 ilman irtisanomisaikaa.

Talouspäällikkö P kertoo kirkkoneuvostolle 3.12.2017 antamassaan selvityksessä kokeneensa kirkkoherran taholta kovaa painostusta, jotta hän tekemällä viranhaltijapäätöksen RV:n palkkaamiseksi jatkaisi RV:n virkaa edelleen virkasuhteen ollessa loppumassa joulukuussa 2016. Kun talouspäällikölle selvisi, ettei hänellä ollut valtuuksia palkkaamiseen, hän ei jatkanut RV:n virkasuhdetta. Tämä johti siihen, että kirkkoherra sanoi talouspäällikön valinneen puolensa ko. asian suhteen. Selvityksen mukaan tämä johti kaiken muuttumiseen ja avoin puheyhteys kirkkoherran kanssa loppui. Talouspäällikkö ei voinut luottaa kirkkoherran sanomisiin. Keskustelu meni yleensä jopa kovaääniseksi. Selvityksessään talouspäällikkö viittaa lakimies Vaittisen nettiin lataamiin videoihin, jotka sisältävät salassa pidettävää tietoa hänestä. Talouspäällikkö P koki, että työskentelyilmapiiri ei ollut enää sellainen, jossa voi työskennellä. Liitteiksi talouspäällikkö on laittanut kirkkoherran kirjeet 21.8.2017 ja 7.9.2017.

Talouspäällikkö P:n mainitsemisissa kirjeissä kirkkoherra esitti talouspäällikölle vaatimuksia vaimonsa asiassa. Kirjeessä 21.8.2017 kirkkoherra pyysi talouspäällikkö P:ltä selvitystä vaimonsa kanneasian asiakirjoista. Pyynnössään kirkkoherra kertoo kirkkoherran valvovan kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja toimien laillisuutta. Kirkkoherra pyytää talouspäällikkö P:tä hankkimaan kirjallisen oikeudellisen yhteenvedon Konneveden seurakunnan edustajana toimivalta asianajajalta ja lausuman kanteen menestymismahdollisuuksista ja toimittamaan sen salaiseksi merkittynä kirkkoneuvoston jäsenille. Selvityspyynnössä kirkkoherra toteaa olevansa esteellinen.

Toisessa kirjeessään 7.9.2017 kirkkoherra pyytää talouspäällikköä ottamaan kontolleen vastuun siitä, että seurakuntasihteeririita saataisiin pois päiväjärjestyksestä. Kirkkoherra uudistaa pyynnön asiaa hoitavan juristin lausunnon hankkimisesta ja sen toimittamisesta kirkkoneuvoston jäsenille itseään lukuun ottamatta, koska on asiassa jäävi. Kirjeen lopussa kirkkoherra kirjoittaa: ”Jos juttu päättyy seurakunnan kannalta häviöön, aletaan etsiä syyllisiä ja oman käsitykseni mukaan Sinut voidaan tulla nimeämään aiheetta syypääksi.”

Talouspäällikkö P:n erottua talouspäällikön virasta kirkkoherra Virtanen on 25.10.2017 viranhaltijapäätöksellään 3/2017 palkannut vt. talouspäällikkö R:n kuudeksi kuukaudeksi (26.10.2017–25.4.2018).

Kirkkoherra perusteli vt. talouspäällikön palkkaamista muun muassa seuraavasti:

”Seurakunnan tilanne on kriittinen. meneillään on valituksia ja oikeudenkäyntejä. Talousarvio on tekemättä ja seurakunnan kiinteistöhuolto on retuperällä. Taloustoimistoon ja virastoon tarvitaan pikaisesti henkilö hoitamaan rästitöitä. Talouspäällikkö hoitaa pienessä seurakunnassa myös kirkkoherranviraston töitä. Juuri valitun seurakuntasihteerin on määrä keskittyä kokonaan digi-tarkastukseen ja arkiston järjestämiseen. Katson, että talouspäällikkö on erittäin tärkeä koko kirkkoherranviraston toiminnan kannalta. Talouspäällikkö vastaa myös pitkälti asiakaspalvelusta virastoaikana.

Tällä kirkkoherran viranhaltijapäätöksellä palkkaan vt. talouspäälliköksi Konneveden seurakuntaan tradenomi (taloushallinto ja rahoitus) Jarkko Rossin 26.10.2017–25.4.2018.

Päätöksen perustelu: Kirkkoneuvoston johtosääntö 4 luku 10 §.

Kirkkoherra

- 1) tekee kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua työtä tekevää viranhaltijaa ja työntekijää koskevat päätökset seuraavissa asioissa.
(6 luku 13 § Kirkkoherra on kirkkoherranviraston toimivien viranhaltijoiden ja työntekijöiden ylin esimies.)
b) ottaa määrärahojen puitteissa tilapäinen/määräaikainen viranhaltija tai määräaikainen työntekijä enintään kuuden kuukauden ajaksi;”*

Kirkkoherra Virtanen on informoinut yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaa ja kirkkovaltuuston puheenjohtajaa päätöksestä sähköpostilla 26.10.2017. Sähköpostissa kirkkoherra kertoi palkanneensa vt. talouspäällikön. Kirkkoherra ei lähettänyt viranhaltijapäätöstä 3/2017 sähköpostin liitteenä.

Kirkkoherra on 26.10.2017 pannut päätöksensä täytäntöön ja talouspäällikkö on aloittanut työt Konneveden seurakunnassa. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja ja yksi kirkkoneuvoston jäsen olivat allekirjoittaneet kirjallisen pyynnön kutsua kirkkoneuvosto koolle. Tämän pyynnön veivät kirkkoherralle 27.10.2017 kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja ja yksi kirkkovaltuuston jäsen. He pysyivät kirkkoherralta allekirjoituksen kokoontumispyyntöön. Heille ilmoi-

tettiin, että kutsu neuvoston kokoukseen oli jo tekeillä. Neuvoston varapuheenjohtaja oli suullisesti kertonut kirkkoherralle siirtävänsä päätöksen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi.

Tuntia myöhemmin kirkkoherra ilmoitti sähköpostilla kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalle kokouksen siirtyvän keskiviikolta (1.11.2017) perjantaille.

Tämän jälkeen kirkkoherra Virtanen on saanut vt. taluspäällikön palkkaamisasiassa kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalta 27.10.2017 sähköpostin, jossa kirkkoherraa vaaditaan perumaan vt. taluspäällikön palkkauspäätös. Sähköpostissa tuodaan esille, että kirkkoherralla ei ole toimivaltaa ottaa taluspäällikköä. Sähköpostissa todetaan: ”Olet tehnyt täytäntöönpanon viranhaltijan eli taluspäällikön palkkaamisen, selvittämättä ensin käyttäkö kirkkoneuvosto siirto-oikeutta. Kutsun kirkkoneuvoston koolle, ilman sinua, jotta voimme kumota päätökseksi.” Lisäksi kirkkoherra Virtasta pyydetään välittömästi poistamaan vt. taluspäällikkö kirkkoherranvirastosta.

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja kutsui 27.10.2017 kirkkoneuvoston koolle käsittelemään taluspäällikön eroamista ja kirkkoherra Virtasen virkasuhteen purkamista. Kyseinen kirkkoneuvoston kokous pidettiin 30.10.2017.

Kirkkoherran palkkaama vt. taluspäällikkö R teki virkamiespäätöksen 2/2017 ”vt. taluspäällikön päätös määräaikaisen virkasuhteen päättämisestä koeajalla” ja laitoi sen täytäntöön samana päivänä, ennen kuin oli selvitetty käyttäkö kirkkoneuvosto sille kuuluvaa siirto-oikeuttaan. Kirkkoherra oli 27.10.2017 tietoinen vt. taluspäällikkö virkamiespäätöksestä, koska kirkkoherra on esimiehenä allekirjoittanut taluspäällikön päätöksen maininnalla ”esimiehenä hyväksyn”.

Päätöksellään 2/2017 vt. taluspäällikkö päätti oa. ma. seurakuntasihteerin virkasuhteen koeajalla (koeaikapurku) vedoten seuraavaan: ”koeajan päättäminen johtuu hallinnollisesta virheestä, joka valinnassa on kirkkoneuvostossa tehty ja päätöksestä tehdystä oikaisuvaatimuksesta. Kirkkoneuvoston päätös palkkauksesta ei ole lainvoimainen” ja siihen, että MH:n ”esimies Olavi Virtanen on jäävi tekemään minkäänlaista päätöstä, joilla on yhteys Riitta Virtasen tekemiin valituksiin”.

Oa. ma. seurakuntasihteerin työt olivat alkaneet 17.10.2017. Kirkkoherra oli allekirjoittanut palkkatietolomakkeen. Kirkkoherran puoliso RV oli hakenut määräaikaista oa. ma. seurakuntasihteerin virkaa, johon valittiin MH. Kun RV:tä ei valittu, hän teki asiasta oikaisuvaatimuksen 11.10.2017 ja pyysi Itä-Suomen hallinto-oikeudelta toimenpidekieltoa. Kirkkoherra ei kutsunut kirkkoneuvostoa koolle, jotta neuvosto olisi voinut käsitellä valintaa koskevaa oikaisuvaatimusta. Koollekutsuminen tapahtui vasta sen jälkeen, kun kirkkoneuvoston jäsenet 27.10.2017 vaativat koollekutsumista kirjallisesti. Esityslistalla 1.11.2017 oli vt. taluspäällikkö R:n valmistelema esitys, jossa RV:n oikaisuvaatimus hyväksyttäisiin.

Vt. taluspäällikkö R teki 27.10.2017 päätöksen 2/2017, joka koski määräaikaisen virkasuhteen päättämistä koeajalla. Asiakirjan on allekirjoittanut vt. taluspäällikkö. Oa. ma. seurakuntasihteerin MH on vastaanottokuitannut asiakirjan. Kirkkoherra on allekirjoittanut asiakirjan merkinnällä ”esimiehenä hyväksyn”.

Kirkkoneuvostolle antamassaan selvityksessä oa. ma. seurakuntasihteeri MH kertoo tapahtumien kulusta kirkkoherranvirastolla 25.10.2017 seuraavan: "Virtanen tuli katsomaan työtäni ja ihmetteli, kuinka olin päässyt niin hyvin käyntiin. Kerroin, että ohjeet olivat selkeät ja olen paljon käyttänyt eri ohjelmia ja että Hanna-Leena oli ollut hetken opastamassa juttuja. Luulin, että hän on tietoinen asiasta ja opastus oli näin järjestetty, koska virastolla ei ollut ketään, joka osasi sitä työtä opastaa. Se ei ollut hyvä asia, Virtanen lähti ulos soittamaan asianajajalleen, kävi minua puhuttamassa ja sanoi, että 'kohta kylillä puhutaan, että virastossa levitellään kirkonkirjoja kaikelle kansalle'." ... Tämän jälkeen kirkkoherra oli mennyt talouspäällikön luo ja talouspäällikkö oli tehnyt oman ratkaisunsa. Kirkkoherra oli 26.10.2017 useaan kertaan käynyt MH:n juttusilla kertoen, että hänen valinnassa oli tehty virhe, joka pitää korjata ja että "yksi hakija on valittanut". Kirkkoherra oli myös maininnut, että MH voi jatkaa, kunnes muuta kerrotaan, jos kerrotaan. 27.10.2017 vt. talouspäällikkö oli vaatinut MH:ta laittamaan nimensä irtisanomispaperiin. MH oli kieltäytynyt, koska oli hetkeä aiemmin kuullut talouspäällikölle sanotun, ettei tämä saa olla virastolla. Kirkkoherra oli pyynnöstä tullut paikalle. MH pyysi kirkkoherraa ensin allekirjoittamaan asiakirjan. Kirkkoherra kieltäytyi tästä kunnes vt. talouspäällikkö oli kehottanut kirkkoherraa allekirjoittamaan asiakirjan merkinnällä "esimiehenä hyväksyn". Kirkkoherran allekirjoitettua asiakirjan MH allekirjoitti sen.

Vt. talouspäällikkö R palkkasi 27.10.2017 erotetun oa.ma. seurakuntasihteerin tilalle päätöksellä [3/2017] määräaikaiseksi seurakuntasihteeriksi 80 %:n työajalla kirkkoherran puolison RV:n. Talouspäällikkö perustelee oikeuttaan tehdä kyseinen päätös muun muassa seuraavasti: ...*"katson, että on seurakunnan edun mukaista palkata Riitta Virtanen töihin seurakuntaan seurakuntasihteeriksi 27.10.2017 alkaen, 26.4.2018 saakka. 80 %:n työajalla.*

Päätös on tehty kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan 4 luku, viranhaltijoiden ratkaisuväliltä, 11 § Talouspäällikkö

1) *tekee muun kuin 10 § 1 kohdassa tarkoitetun henkilöstön osalta siinä tarkoitetut päätökset;*

10 §

Kirkkoherra

1) *tekee kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua työtä tekevää viranhaltijaa ja työntekijää koskevat päätökset seuraavissa asioissa:*

b) *ottaa määrärahojen puitteissa tilapäinen / määräaikainen viranhaltija tai määräaikainen työntekijä enintään kuuden kuukauden ajaksi;*

Työntekijätarve virastolla koskee lähinnä kirkkoherranvirastoa, jota on määrätty myös talouspäällikön hoidettavaksi, mutta jotka ovat jääneet pitkälti hoitamatta. Koska virastolla on em. kiireellisiä välttämättömiä työtehtäviä kirkkoherranvirastossa ja taloustoimistossa, tarvitaan henkilökuntaa virastoon välttämättä, siten että työt saadaan hoidettua. Kirkkoneuvosto on suunnitellut työntekijän palkkausta lähes koko kuluvan vuoden, onnistumatta valinnassa lainmukaisesti. Tästä johtuen vt. talouspäällikkönä olen pakotettu hoitamaan asian pienessä seurakunnassa virkamiespäätöksellä, seurakunnan edun mukaisesti."

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja kutsui 27.10.2017 kirkkoneuvoston koolle käsittelemään taluspäällikön irtisanoutumisesta johtunutta tilannetta.

Konneveden seurakunnan kolme luottamushenkilöä kävivät tapaamassa piispa-paa 30.10.2017. Tapaamisessa oli osan aikaa paikalla myös lakimiesasesori. Luottamushenkilöt kertoivat, että taluspäällikkö P oli irtisanoutunut ja kirkkoherra oli palkannut vt. taluspäällikkö R:n, joka oli aloittanut työt seuraavana päivänä. Vt. taluspäällikkö R oli seuraavana päivänä erottanut oa. ma. seurakuntasihtööri MH:n. Luottamushenkilöt kertoivat, että he olivat pyytäneet kirkkoherraa kutsumaan kirkkoneuvoston koolle, mutta vielä tuolloin kirkkoherra ei ollut lähettänyt kokouskutsua.

Konneveden kirkkoneuvosto päätti 30.10.2017 pyytää tuomiokapitulilta kirkkoherra Virtasen virkasuhteen purkamista. Lisäksi kirkkoneuvosto käytti siirto-oikeuttaan kirkkoherran ja vt. taluspäällikkö R:n päätöksiin ja kumosi viranhaltijapäätökset. Kirkkoherra oli saanut 2.11. todisteellisesti tiedoksi kirkkoneuvoston päätöksen, jolla viranhaltijapäätös oli kumottu. Kirkkoherra Virtanen kiisti kirkkoneuvoston kokouksen laillisuuden eikä poistanut palkkaamaansa taluspäällikköä taloustoimistosta ja vaimoaan kirkkoherranvirastosta.

Vt. taluspäällikkö R lähetti 1.11.2017 kirkkoneuvoston jäsenille kutsun ja esityslistan 5.11.2017 pidettävään kirkkoneuvoston kokoukseen. Esityslistan muissa asioissa mainitaan kirkkoherran ja vt. taluspäällikön päätökset. Esityslistaan liittyvinä erillisenä sähköpostina lähetettiin ko. päätökset.

Lisäksi kirkkoneuvoston 1.11.2017 esityslistan liitteistä kävi ilmi, että kirkkoherra oli tehnyt 5.10.2017 viranhaltijapäätöksen no 2/2017, joka koskee toimistosihtööri J:n työskentelyä kirkkoherranvirastossa. Päätöksessä mainitaan, että kirkkoherra Virtanen on suullisesti sopinut taluspäällikkö P:n ja toimistosihtööri J:n kanssa siitä, että taluspäällikkö hoitaa viraston aamupäivän vastaanottopäivystykset ja toimistosihtööri J tekee virkatodistuksia iltapäivisin. Kirkkoherra oli jättänyt ilmoittamatta viranhaltijapäätöksestä 2/2017 kirkkoneuvoston ohjesäännössä määrättyllä tavalla puheenjohtajistolle. Päätös tuli neuvoston tietoon vasta 1.11.2017 esityslistan yhteydessä.

Lisäksi kävi ilmi, että kirkkoherra Virtanen on vuoden 2017 aikana neljä kertaa (18.1.2017, 1.2.2017, 7.9.2017 ja 22.9.2017) tuonut puolisonsa lakimiehen kirjeitä kirkkoneuvoston kokoukseen. Kirjeistä kirkkoherra on lukenut kolme juuri ennen seurakuntasihteeriasian käsittelyä. Neljännen kirjeen lukemisen esti kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja. Lisäksi kirkkovaltuuston puheenjohtaja luki yhden kirkkovaltuustolle osoitetun kirjeen kirkkovaltuuston 26.1.2017 pitämässä kokouksessa 7 §:n kohdalla, jossa käsiteltiin seurakuntasihteerin viran lakkauttamista.

Asian vireilletulo ja käsittely tuomiokapitulissa

Konneveden kirkkoneuvosto pyysi 30.10.2017 § 124 tuomiokapitulilta kirkkoherra Virtasen virkasuhteen purkamista.

Piispa Jari Jolkkonen keskusteli kuulemistarkoituksessa kirkkoherra Virtasen kanssa puhelimesta 2.11.2017. Piispa kertoi kirkkoherralle oman käsityksensä siitä, että kirkkoherralla ei ole oikeutta kutsua talouspäällikköä. Kirkkoherran näkemyksen mukaan hänellä on toimivalta palkata talouspäällikkö. Keskustelussa kävi ilmi, että kirkkoherra oli saanut todisteellisesti tiedoksi kirkkoneuvoston 30.10.2017 kokouksen pöytäkirjan. Piispa tiedusteli, miten hän aikoo menetellä, kun on saanut tiedoksi, että viranhaltijapäätökset on kumottu. Kirkkoherra kertoi, ettei pidä kokousta virallisena. Piispa kysyi kirkkoherralta, miten hän aikoo menetellä tästä eteenpäin. Kirkkoherra sanoi, että sunnuntaina (5.11.) on kirkkoneuvoston kokous, jossa käsitellään asiat normaalissa järjestyksessä. Sunnuntai näyttää, mihin päin kuljetaan. Tämän jälkeen piispa katsoi seurakunnan edun vaativan kirkkoherra Virtasen välitöntä väli aikaista virantoimituksesta pidättämistä. Asiasta kerrottiin kirkkoherralle puhelimesta. Puhelusta tehtiin muistio. Piispa lähetti kirjallisen ilmoituksen virantoimituksesta pidättämisestä perusteluineen Virtaselle 2.11.2017. Samalla piispa siirsi asian Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin ratkaistavaksi.

Tuomiokapituli määräsi 2.11.2017 vs. kirkkoherraksi Juho Hintikan.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvosto uudisti 5.11.2017 kirkkoherra Virtasen virkasuhteen purkamispyynnön. Lisäksi se käsitteli toistamiseen kirkkoherran ja vt. talouspäällikön viranhaltijapäätökset.

Tuomiokapitulissa oli siten vireillä kaksi eri asiaa koskien kirkkoherra Virtasta: 1) seurakunnan pyyntö kirkkoherran virkasuhteen purkamiseksi ja 2) kirkkoherran virantoimituksesta pidättäminen.

Lakimiesasessori varasi kirkkoherra Virtaselle mahdollisuuden tulla kuulluksi molemmista asioista erikseen. Kuulemisilmoitukset oli annettu haastemiehelle 3.11.2017, mutta ne saatiin toimitettua kirkkoherralle vasta 7.11.2017. Virtanen toimitti kirjallisen selvityksensä 13.11.2017 tuomiokapitulille erikseen molemmista asioista.

Tuomiokapituli käsitteli 16.11.2017 Konneveden seurakunnan pyynnön kirkkoherra Virtasen virkasuhteen purkamisesta (52 § 1 kohta). Tuomiokapituli katsoi, että erittäin painavia syitä virkasuhteen purkamiseen ei ole.

Tuomiokapituli päätti 16.11.2017 pitämänsä kokouksen pöytäkirjan 52 §:n 2 kohdalla, että käynnistetään prosessi, jossa selvitetään täytyvätkö kirkkolain 6 luvun 50 §:n mukaiset viranhaltijasta johtuvat irtisanomisperusteet kirkkoherra Olavi Virtasen irtisanomiseksi Konneveden seurakunnan kirkkoherran virasta tuomiokapitulin saamien tietojen perusteella. Lisäksi tuomiokapituli päätti 52 §:n 3 kohdalla varata kirkkoherra Olavi Virtaselle mahdollisuuden tulla kuulluksi ja 52 §:n 4 kohdalla varata Konneveden seurakunnan kirkkoneuvostolle mahdollisuuden antaa lausunto.

Tuomiokapituli käsitteli 16.11.2017 kirkkoherra Virtasen väliaikaisen virantoimituksesta pidättämisen (53 §). Tuomiokapituli päätti jatkaa virantoimituksesta pidättämistä vedoten muun muassa tutkimuksen vaikeutumiseen, jos kirkkoherra Virtanen palaa hoitamaan virkaansa.

Kirkkoherra Virtasen kuulemiset ja Virtasen antamat vastineet

Kuuleminen mahdollisen virkasuhteen päättämisen syistä

Tuomiokapituli varasi 16.11.2017 (52 § 3 kohta) kirkkoherra Olavi Virtaselle 7.12.2017 klo 12.00 mennessä tilaisuuden tulla kuulluksi mahdollisen virkasuhteen päättämisen syistä. Virtanen toimitti lausumansa irtisanomisperusteiden tutkintaan liittyen 7.12.2017. Virtasen antamasta selvityksestä kävi ilmi, että haastemiehelle välitetyssä viestissä oli tapahtunut kopiointivirhe. Kuulemisilmoitus ja liitteenä olleet asiakirjat olivat kopioituneet yksisivuisina, vaikka ne olivat kaksisivuisia.

Virtasen 7.12.2017 toimittama "lausuma"

Kirkkoherra mainitsee 7.12.2017 antamassaan lausumassa, että "Uudistan kaiken aiemmin esittämäni". Lausumassaan kirkkoherra mainitsee, että valtaosa hänen pitkästä virkaurastaan on sujunut ongelmitta. Vasta viime vuosina on Konneveden seurakunnassa ja sen hallinnossa kehittynyt poikkeuksellinen tilanne, joka on kuluneen vuoden aikana vain pahentunut. Kirkkoherra kirjoittaa: "Konneveden seurakunnan luottamuselimissä valtaa on saanut Vanhaksi liitoksi kutsuttu joukko, jossa eräs luottamushenkilö on jopa ääneen toistuvasti julkisesti sanonut elämäntehtäväkseen minun saamisen pois virasta". Kirkkoherra jatkaa mainiten, että yhteistyön tekeminen tästä lähtökohdasta on osoittautunut äärimmäisen vaikeaksi, mutta että hän on yrittänyt parhaansa pitäen seurakunnan edun mielessä toimintaansa ohjaamassa. Kirkkoherran lausumassa viitataan ns. Vanhaan liittoon, sen tekemiin päätöksiin seurakunnan hallinnossa ja pyrkimykseen erottaa kirkkoherra.

Kirkkoherra Virtanen mainitsee saaneensa huomautuksia ja varoituksia samoista asioista. Hän mainitsee, että häntä moititaan siitä, ettei hän ole kutsunut neuvostoa koolle käsittelemään seurakuntasuhteerasiaa. Hän sanoo, että tuomiokapitulin lakimiesasessori on antanut ohjeen, että hän on esteellinen kutsumaan koolle kokouksen, jossa käsitellään asioita, joiden käsittelyssä hän on esteellinen.

Kirkkoherra kertoo sopineensa taluspäällikkö P:n ja toimistos sihteeri J:n kanssa 5.10.2017 siitä, että toimistos sihteeri J saa edelleen tehdä nuorisotyötä kouluilla ja ohjanneensa toimistos sihteeri J:n työpanosta kouluille. Kirkkoneuvoston linjauksen mukaan toimistos sihteeri J:n työaika jakaantuu nuorisotyötä 40 %, lähetystyötä 10 % ja toimistotyötä 50 %. Kirkkoherra katsoo operatiiviseksi johtamiseksi toimintansa toimistos sihteeri J:n osalta. Kirkkoneuvosto 5.11.2017 käytti päätökseen siirto-oikeutta ja kirkkoherran mukaan totesi, että virkamiespäätöstä ei asiassa tarvita, vaan kyse on normaalista työnjohdollisesta asiasta.

Kirkkoherra mainitsee, että kirkkoneuvosto ei tehnyt arviota seurakuntasuhteen työn lopettamisen vaikutuksista. Kirkkoherran mukaan asiasta ei haluttu edes keskustella.

Lausunnossaan kirkkoherra Virtanen toteaa seurakuntasuhteeri MH:n erottamisesta, että vt. taluspäällikkö on tehnyt oman harkintansa mukaisen päätöksen irtisanomalla MH:n. Arvionaan kirkkoherra mainitsee, että taluspäällikkö olisi luultavimmin voinut vain poistaa seurakuntasuhteen virastosta, koska hänen sopimuksensa ei vielä voinut alkaa päätöksen ollessa vailla lainvoimaa.

Lausunnossaan kirkkoherra mainitsee, että talouspäälliköllä ei suoranaisesti ole kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan oikeutta palkata seurakuntasihteerin tilalle uutta, mutta hänellä on katsottava olleen tuo oikeus ohjesäännön puutteellisuuden vuoksi ja kirkkoherran ollessa esteellinen. Lisäksi kirkkoherra mainitsee lausunnossaan, ettei talouspäälliköllä ole kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan oikeutta palkata seurakuntasihteeria. Kirkkoherra vetoaa omaan esteellisyyteensä ja ohjesäännön puutteellisuuteen sekä talouspäällikön aiempiin palkkauspäätöksiin.

Kirkkoherra kertoo allekirjoittaneensa virkamääräyksen harhaan johdettuna talouspäällikkö P:n valmistelun pohjalta. Kirkkoherra kertoo hyväksyneensä vt. talouspäällikkö R:n valmistelujen pohjalta irtisanomisen koeajalla jälleen luottaen talouspäällikköön.

Puolisonsa oikeudenkäyntiavustajan kirjeisiin liittyen kirkkoherra mainitsee lukeneensa kirkkoneuvoston puheenjohtajalle osoitetut asiakirjat varmistuakseen, että asiakirja on tullut kokouksen tietoon. Hän sanoo, ettei ole vaikuttanut asian käsittelyyn tai tehtäviin päätöksiin vaan ainoastaan varmistanut, että neuvostolle osoitettu kirje tulee sen tietoon.

Lausuntonsa lopussa kirkkoherra toteaa, että asiallisia ja painavia irtisanomisperusteita ei ole.

Kuulemisilmoitus aiotusta irtisanomisesta

Tuomiokapituli päätti 14.12.2017 (79 §) kuulla kirkkoherra Virtasta uudelleen, koska kuulemisilmoitus oli kopiointivirheen johdosta ollut puutteellinen. Kuulemisilmoitus aiotusta irtisanomisesta lähetettiin haastemiehen välityksellä. Kuulemisilmoituksessa pyydettiin Virtasta ilmoittamaan viimeistään 28.12.2017 aikooko hän käyttää mahdollisuuttaan tulla kuulluksi ja millä tavoin. Kuultavalle ilmoitettiin, että kuultavalle varataan tilaisuus tutustua kuulemisen kohteena oleviin asiakirjoihin Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulissa. Lisäksi ilmoitettiin, että kuultavalla oli oikeus käyttää avustajaa.

Virtanen ilmoitti 27.12.2017 käyttävänsä mahdollisuutta tulla kuulluksi toimittamalla kirjallisen selvityksensä määräaikaan, 16.1.2018, mennessä. Virtanen kuitenkin ilmoitti 11.1.2018, että hän haluaa tulla kuulluksi suullisesti 16.1.2018 tuomiokapitulin istunnossa. Kirkkoherra tai hänen avustajansa ei käynyt tutustumassa asiakirjoihin. Ne annettiin kirkkoherralle 16.1.2018 kuulemisen yhteydessä.

Virtasta kuultiin suullisesti 16.1.2018 tuomiokapitulin istunnossa. Virtasta avusti lakimies Seppo Vaittinen. Asianosaisen luvalla kuuleminen tallennettiin. Virtasen avustaja antoi lukemansa asiakirjat, jotka liitettiin hänen pyynnöstään kuulemiseen liittyvinä asiakirjoina tuomiokapitulin kuulemispäätökseen. Pöytäkirjanote muutoksenhakukieltoineen ja tallenne on toimitettu Virtaselle postitse. Lakimies Vaittisen pyynnöstä pöytäkirjanote, sen liitteet ja muutoksenhakukielto sekä tallenne on toimitettu myös kirkkoherraa avustavalle lakimies Vaittiselle.

Kuulemisessa kirkkoherran avustaja toi korostuneesti esille sen, että kyse on ns. Vanhan Liiton pyrkimyksestä saada Virtanen pois kirkkoherran virasta.

Kuulemisen yhteydessä lakimies Vaittinen luki vastineen ja eri tahoilta saamiin sähköposteja liittyen Virtasen viranhoitoon. Niissä ei otettu kantaa esitettyihin aiotun irtisanomisen syihin. Sisältönä oli muun muassa ns. Vanhan liiton toiminta seurakunnan hallinnossa. Aiotut irtisanomisperusteet käytiin kuulemisessa kuitenkin läpi kohta kohdalta. Virtasen ja hänen avustajansa vastauksissa ei tullut esiin asiaan vaikuttavaa uutta tietoa.

Selvityksessään (7.12.2017) ja suullisessa kuulemisessa (16.1.2018) Virtanen vetoaa myös aiemmin antamiinsa selvityksiin (13.11.2017) koskien seurakunnan pyyntöä virkasuhteen purkamisesta ja virantoimituksesta pidättämisestä. Seuraavassa lyhyesti Virtasen antamista selvityksistä.

Virtasen toimittamat aiemmat selvitykset

Virtasen 13.11.2017 toimittama selvitys koskien virantoimituksesta pidättämisestä

Kirkkoherra Virtanen kirjoittaa selvityksessään muun muassa seuraavaa:

”Ymmärrän, että piispalla ei mahdollisesti ole valtaa kieltää ns. Vanhaa Liittoa vaikeuttamasta minun ja sitä kautta seurakunnan toimintaa ja että Vanhan Liiton & co. puhelimet ovat olleet vuosikaudet kuumina tuomiokapituliin päin. Koen kaiken tapahtuneen perusteella, että piispa virheellisesti katsoo minun olevan syy seurakunnan hallinnon ongelmiin.”

”Kiistan käyttäytyneeni piittaamattomasti ja rikkoneeni virkavelvollisuuksiani. Olen toiminut lakien ja määräysten mukaisesti, enkä ole aiheuttanut sekavaa tilannetta seurakunnassa. Kirkkoneuvoston tekemä aloite viraltapanosta perustuu laittoman kokouksen päätökseen ja on siksi vailla merkitystä. Laittomasti koolle kutsutun kokouksen koolle kutsuja ja laittomiin päätöksiin osallistuneet kirkkoneuvoston jäsenet ovat aiheuttaneet sekavan tilan seurakunnassa, minkä seurauksena seurakunta mm. on vailla talouspäällikköä ja seurakuntasihteerä ja siis hallinnollisesti kaaostilassa.”

” minulla on ollut oikeus kirkkoneuvoston ohjesäännön selvän ja yksiselitteisen sanamuodon perusteella palkata vt. talouspäällikkö, (Konneveden kirkkoneuvoston ohjesäännöstä ja Kirkkojärjestyksen luku 13 § 3 mom.: Kirkkoherra on ... kirkkoherranvirastossa toimivien viranhaltijoiden ja työntekijöiden ylin esimies... Jos tiedätte Konneveden koon ja henkilöstön vähäisyyden kuluvana vuonna neuvoston päätösten johdosta, tiedätte että kirkkoherranvirastossa ja taloustoimistossa on enimmäkseen ollut yhteensä vain yksi henkilö, talouspäällikkö, joka on tehnyt myös kirkolliset ym.) eikä kirkkoneuvoston siirto-oikeus ole sen esteenä; jos se olisi tullut puheeksi koolle kutsumassani kirkkoneuvoston kokouksessa 5.11.2017 (johon en siis yhtäkkisen virasta pidättämiseni vuoksi päässyt) ja jos kirkkoneuvosto olisi käyttänyt siirto-oikeutta olisi minun vastuuni valvoa, että seurakunta toimii laillisesti ja asiat kuten budjetti valmistuu ajallaan siirtynyt kirkkoneuvostolle ja olisin voinut pestä käteni vastuusta; en siis ole syyllistynyt virkavelvollisuuksien vastaiseen toimintaan”

” Siirto-oikeus on takakäteen toteutettavaa kirkkoneuvoston päätöksen tekoa, jolla se voi kumota kirkkoherran päätöksen. Kirkkoneuvoston ohjesäännössä

ei edellytetä luvan hankkimista etukäteen kirkkoneuvostolta. Sanottu kirkkoherran oikeus palkata on nimenomaan säädetty kiireellisiä tapauksia varten ja jotta ei tarvitse odottaa päätöksen tuloa lainvoimaiseksi.”

” Edellä totesin, että olisin vapautunut vastuusta, jos kirkkoneuvosto olisi takakäteen käyttänyt siirto-oikeuttaan.”

Virtasen 13.11.2017 toimittama selvitys koskien virkasuhteen purkamista

Kirkkoherra Virtanen kirjoittaa selvityksessään muun muassa seuraavaa:

”Kirkkoneuvostolla ei ole ollut oikeutta tehdä ehdotusta erottamisestani. Tätä perustelen sillä, että kirkkoneuvoston kokous 30.10.2017 on ollut laittomasti koolle kutsuttu ja vain virheellisesti todettu lailliseksi. Kokouksen koolle kutsuja on väärä eli vailla kutsuoikeutta oleva kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja, kokous on kutsuttu koolle myöhässä ja käsittelylistaan on lisätty uusia asioita vasta kokouksessa.”

”Väitteet aiemmin todetuista virkavelvollisuuksien rikkomisista ja laiminlyönneistä ovat perusteettomat ja yksilöimättömät.”

”En ole painostanut Pakarista, enkä ole saanut tätä lausumista varten tietooni viitattua liitettä. Jos kyse on pyynnöstäni saada Pakariselta selvitys tämän toimista Riitta Virtasen kanneasiassa, liitän sanotun kirjeenvaihdon oheen selvittämään asiaa. Olen ollut velvollinen seurakunnan laillisen toiminnan valvojana pyytämään Pakariselta selvitystä sitä saamatta. Liitteenä selvityspyyntö 21.8.2017 Lassi Pakariselle, Lassi Pakarisen vastaus 31.8.2017, selvityspyyntö lisäkehotus Lassi Pakariselle 7.9.2017, Lassi Pakarisen vastaus 20.9.2017.”

”Palkkasin edellisen talouspäällikkö Jarkko Rossin, koska kirkkoherralla on oikeus palkata 6 kuukauden ajaksi kirkkoherranvirastossa työskentelevä työntekijä. Soitin hänelle heti, kun talouspäällikkö Pakarinen oli laittanut minulle ja tekstiviestin, jossa oli pyytännyt katsomaan lokerooni, jossa oli eroamisilmoituksensa.”

”Ilmoitin Rossille, että voin palkata hänet enintään 6 kuukauden ajaksi. Olen ennen päätöksen tekoa varmistanut asian Kirkkoneuvoston ohjesäännöstä, jossa asia on lausuttu täysin yksiselitteisesti. Olen saamani lausumapyynnön jälkeen tutkinut tarkoin Kirkkojärjestyksen luvun 13 § 3-momentin”

”Mervi Hämäläinen oli poistettava töistä seurakunnasta, koska hänen valintansa seurakuntasihteeriksi ei ollut lainvoimainen. Minä en ole osallistunut Mervi Hämäläisen valintaan, enkä siihen, milloin hän aloittaa työnsä. Talouspäällikkö Pakarinen toi minulle Hämäläisen työsopimuksen allekirjoitettavaksi. Kysyin Pikkaraiselta, miksi hän ei itse sitä allekirjoita ja Pikkarainen lausui jottain epäselvää ja pyysi minun allekirjoitukseni. Tuossa vaiheessa en tiennyt, että Hämäläinen ei saa aloittaa, ennen kuin valinta on lainvoimainen.”

”Rossi ilmoittaa Hämäläiselle joutuvansa päättämään virkasuhteen välittömästi. Olen myös tukenut talouspäällikköä tämän lain vaatimassa välttämättömässä toimessaan allekirjoittamalla Rossin erottamispäätöksen merkinnöin esimiehenä hyväksyn.”

"Taluspäällikkö Rossilla on ollut oikeus palkata seurakuntasihteeriksi Riitta Virtanen."

"Selvityksenä omalta puoleltani viittaa tähän kirjoitukseen liitettyyn KN kokouksen 30.10.2017 pöytäkirjan liitteeseen nro 4, jossa taluspäällikkö Rossi on perustellut Riitta Virtasen palkkaamisen syitä otsikon "Välttämättömät työtehtävät seurakunnassa" alla. Vanhan Liiton joulukuussa 2016 toteuttaman Riitta Virtasen erottamisen jälkeen seurakunnan asiat ovat taluspäällikkö Pakarisen kokemattomuuden ja taitamattomuuden vuoksi ajautuneet "retupe-rälle". Taluspäällikkö perustelee päätöksensä Kirkkoneuvoston ohjesään-nöllä. Kokonaisuutena kyse on ollut vain siitä, että hätä ei lue lakia. Rossi on kokeneena ja seurakunnan asiat tuntevana taluspäällikkönä ollut pakkoti-lassa tehdä välttämättömät toimet."

"Tuomiokapitulin jäsenet lienevät tietoisia siitä, että seurakuntamme kirkko-neuvoston enemmistö muodostuu ns. Vanhan Liiton jäsenistä, jotka ovat teh-neet minusta lukemattomia aiheettomia kanteluita ja vaikeuttaneet työtäni ja viimeksi siten, että vuosikausia työnsä seurakuntasihteerinä toimineen avio-puolisoni Riitta Virtasen työsuhdetta ei jatkettu vastoin taluspäällikön ehdo-tusta joulukuun lopussa 2016 ja seurakunta jäi yhtäkkiä ilman välillä talus-päällikköäkin menestyksellä tuuranneen seurakuntasihteerin työpanosta ja tilanteessa, jossa seurakuntaan oli juuri palkattu kokematon Lassi Pakarinen. Mielestäni Vanhan Liiton tulisi kantaa vastuu tai Vanha Liitto saada jollakin tavoin vastuuseen seurakunnan asioiden sekasorrosta. Jos kyse ei olisi siitä, että kyse on minuun ja perheeseeni kohdistuvasta ajojahdistista, olisi kirkkoneu-vosto kiitollinen ja hyvilläin siitä, että kirkkoherra on palkannut entisen koke-neen taluspäällikön ja tämä puolestaan entisen ja kokeneen seurakuntasih-teerin. Asiat on käännetty pääläelleen."

Konneveden seurakunnan lausunto

Tuomiokapituli varasi 16.11.2017 (52 §) Konneveden seurakunnan kirkkoneu-vostolle mahdollisuuden antaa lausunto kirkkoherra Olavi Virtasen mahdolli-sen virkasuhteen päättämisen syistä. Mahdollinen lausunto pyydettiin toimit-tamaan tuomiokapitulille 7.12.2017 klo 12.00 mennessä.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvosto käsitteli lausuntoasian kokoukses-saan 4.12.2017 (195 §).

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston lausunto

Lausunnossa todetaan, että kirkkoherra palkkasi taluspäällikön 25.10.2017 toimivaltansa ylittäen.

Lausunnosta käy ilmi, että kirkkoherra pani taluspäällikön palkkauspäätök-sen toimeen odottamatta määräajan kulumista, missä ajassa kirkkoneuvostoa edustanut varapuheenjohtaja olisi ennättänyt ilmoittaa, siirtääkö kirkkoneu-vosto tietoonsa tulleen kirkkoherran virkamiespäätöksen neuvoston käsiteltä-väksi. Tieto päätöksestä tuli neuvoston jäsenille 26.10.2017. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja vei kirkkovaltuutetun kanssa kirkkoneuvoston koollekutsu-mispyynnön 27.10.2017 kirkkoherranvirastoon. Kirkkoherralle toimitettiin vaa-

timus vt. talouspäällikön palkkaamisen purkamisesta sähköpostilla. Taloustoimistossa olivat paikalla kirkkoherra ja vt. talouspäällikkö. Kirkkoherralta vaadittiin vastaanottokuittaus kokouskutsupyynnöön. Samalla kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja ilmoitti suullisesti siirtävänsä kirkkoherran päätöksen neuvoston käsiteltäväksi. Kirkkoherra ei reagoinut tietoon asian laillisuustilannetta korjaavasti. Vt. talouspäällikkö kertoi valmistelevänsä neuvoston kokousta keskiviikolle 1.11.

Lausunnossa kerrotaan, että vielä samana päivänä seurakunnasta ilmoitettiin, että kokous on sunnuntaina (5.11.). Koska kirkkoherra oli aiemmin kahdesti jättänyt pyydetyn neuvoston kokouksen koolle kutsumatta virkavelvollisuuttaan tahallisesti laiminlyöden, ei kirkkoneuvoston luottamus enää riittänyt odottamiseen. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja kutsui neuvoston koolle maanantaiksi 30.10. käsittelemään syntynyttä tilannetta. Kokouksesta ilmoitettiin sähköpostitse kirkkoherralle ja neuvoston jäsenille vielä samana päivänä, 27.10.

Lausunnosta käy ilmi, että samana päivänä (27.10.) neuvoston jäsenet saivat tiedon seurakunnasta, että vt. talouspäällikkö oli irtisanonut ilmeisen säännöstenvastaisin perustein ja vailla asianmukaista toimivaltaa kirkkoneuvoston valitseman vasta viran vastaanottaneen seurakuntasihteerin. Päätöksen oli hyväksynyt ja allekirjoittanut ko. seurakuntasihteerin lain mukaisena esimiehenä toimiva kirkkoherra. Samana päivänä vt. talouspäällikkö palkkasi seurakuntasihteeriksi vailla asianmukaista toimivaltaa kirkkoherran puolison RV:n. Kirkkoherra on virkansa puolesta vastuussa omasta toiminnastaan aiheutuneista tapahtumista. Kirkkoherran tulee valvoa päätösten laillisuutta seurakunnassa.

Lausunnossa mainitaan, että kirkkoneuvosto sai tiedon kirkkoherran 5.10.2017 viranhaltijapäätöksestä 2/2017 vasta kokouksessa 5.11.2017. Kirkkoherran tulisi toimittaa viranhaltijapäätöksensä kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan tietoon viiden päivän sisällä päätöksestä. Kirkkoherra laiminlöi virkavelvollisuutensa.

Lausunnossaan kirkkoneuvosto katsoo, että kun vt. talouspäällikkö irtisanoi kirkkoneuvoston palkkaaman seurakuntasihteerin, kirkkoherran olisi pitänyt estää vt. talouspäällikön tekemän laittoman päätöksen täytäntöönpano. Kirkkoherran todetaan laiminlyöneen virkavelvollisuuksiaan.

Lausunnossaan kirkkoneuvosto toteaa, että kirkkoneuvosto on pyrkinyt saamaan kirkkoherranviraston työntekijämitoituksen oikeaksi. Kirkkoneuvosto on lisäksi useaan otteeseen pyytänyt selvitystä viraston työntekijöiden työnkuvasta ja määrästä tuloksetta. Kirkkoherra on omilla päätöksillään palkannut ja siirrellyt henkilöstöä ohi hallinto-oikeuden ja kirkkoneuvoston päätösten. Itä-Suomen hallinto-oikeus on kumonnut kirkkovaltuuston päätöksen 28.5.2015 § 30. Tästä huolimatta kirkkoherra painosti talouspäällikköä jatkamaan RV:n työsuhdetta kahteen kertaan.

Lausunnon mukaan kirkkoneuvosto palkkasi J:n toimistosihteeriksi 5/2013. Kirkkoherra siirsi päätöksellään 1.12.2016 toimistosihteerin J:n kokonaan nuorisotyön virkaan, mistä kirkkoherra sai piispalta varoituksen. Seurakunnan nuorisotyönvirka on lakkautettu Kv4/2011 § 52. Lausunnossa mainitaan, että kirkkoherran huoli viraston toiminnasta on ristiriidassa hänen tekojensa kanssa. Kirkkoherra on johtanut viraston toimintaa omavaltaisesti.

Lausunnossaan kirkkoneuvosto katsoo, että kirkkoherra ei tuonut viraston työjärjestelyitä miltään osin neuvoston käsiteltäväksi vuosina 2016 ja 2017, edes pyydettyä.

Lausunnossa mainitaan, että viisi kirkkoneuvoston jäsentä esitti kirkkoherralle kirjallisen vaatimuksen kokouksen koollekutsumisesta 23.2.2017. Kirkkoherra ei suostunut kutsumaan kokousta koolle vaatimuksesta huolimatta. Kirkkoherra väitti, että projektisihteerin (myöhemmin oa. ma. seurakuntasihteerin) valinta kuuluu yksin kirkkoherralle. Tällä kirkkoherra esti kirkkoneuvostoa toimimasta seurakunnan edun ja kirkkohallituksen määräysten mukaisesti. Lausunnon mukaan kirkkoherra sai asiasta tehdyn kantelun perusteella tuomiokapitulilta huomautuksen virkavelvollisuuden laiminlyönnistä.

Lausunnon mukaan Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi RV:n valinnan seurakuntasihteerin virkaan 20.5.2016. Kirkkoherralta vaadittiin kokouksen koollekutsumista seurakuntasihteerin viran täyttämiseksi. Kirkkoherra viivytteli kokouksen koolle kutsumista ja taivutteli talouspäällikön jatkamaan RV:n virkasuhdetta kaksi kertaa määräaikaisena. Viivyttelöllä kokouksen koolle kutsumista kirkkoherra esti kirkkoneuvostoa käyttämästä päätösvaltaansa ko. asiassa.

Lausunnossaan kirkkoneuvosto mainitsee, että kirkkoherra on itse tuonut kirkkoneuvoston kokouksiin ohi esittelylistan puolisonsa oikeusavustajan neuvoston päätöksentekoa painostavaksi tulkittavissa olevia kirjoituksia silloin, kun käsittelyssä on ollut kirkkoherran puolison virkasuhdeasioita. Kirkkovaltuuston puheenjohtaja luki yhden ko. asioitsijan kirjoituksen kirkkovaltuuston kokouksessa 26.1.2017 ilman, että kirkkoneuvosto olisi asiaa käsitellyt. Kirjeet on luettu kokouksissa 18.1.2017, 1.2.2017, 7.9.2017 ja 22.9.2017, kirjeet on toimitettu tuomiokapitulille 25.10.2017. Konneveden kirkkoneuvosto katsoo, että sitä on toimivaltaisena viranomaisena painostettu.

Lausunnossaan kirkkoneuvosto mainitsee, että kirkkoherra on monin tavoin usein säännösten vastaisesti harjoittanut hallintoa, joka on ollut vastoin seurakunnan etua. Erityisesti tämä on tullut esiin seurakunnan henkilöstön johtamisessa ja siinä vielä erityisesti suhteissa talouspäälliköihin. Kirkkoherra on toteuttanut henkilöstöhallintoa tavalla, joka vaikuttaa ”tahallisen, säännösten vastaiselta”. Kirkkoneuvoston lausunnossa on esillä seurakunnassa aiemmin työskennelleiden työntekijöiden kuvaukset.

Lausunnossa mainitaan, että vuonna 24.8.2015 valittu talouspäällikkö sai seurakunnan taloushallinnon toimimaan suhteellisen lyhyessä ajassa. Vaikeudet tulivat kirkkoherran taholta. Lausunnon mukaan tilanne talouspäällikön ja kirkkoherran välillä kiristyi sivullisen näkökulmasta katsoen työpaikkahäirinnän tasolle jo tutuksi tullutta kaavaa noudattaen. Lausunnossa kirkkoneuvosto tuo esille myös lokakuussa 2017 aloittaneen seurakuntasihteerin.

Lisäksi kirkkoneuvoston lausunnossa tuodaan esille kirkkoherran tunkeutuminen virkarakenteesta edustusrakenteen puolelle vuosien 2010 ja 2014 seurakuntavaaleissa, kirkkoherran läsnäolo ja osallistuminen päätöksentekoon vaimoan RV:sta koskevissa asioissa, kirkkoherran pyrkimys lakkauttaa Konneveden seurakunta ja seurakunnan tiedottamisen estäminen jättämällä seurakunnan internetsivut julkaisematta.

Lausuntonsa lopussa Konneveden seurakunnan kirkkoneuvosto mainitsee pysyvänään vaatimuksessaan kirkkoherran virkasuhteen välittömästä purkamisesta ja vaihtoehtoisesti viranhaltijasta johtuvasta syystä irtisanomisesta. Lausunnon mukaan perusteet vaatimukselle ovat lisääntyneet kirkkoherran viraston kummallisten tapahtumien myötä alkuperäisen vaatimuksen esittämisen jälkeen.

Lausunnossa on mukana 29 liitettä todentamaan asioita.

Sovellettavat säännökset, lain valmistelutyöt ja oikeusohjeet

Viranhaltijasta johtuvat irtisanomisperusteet, niihin vetoaminen ja virkasuhteen päättämismenettely

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 1 momentin mukaan työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä ilman asiallista ja painavaa syytä. Tällaisena syynä irtisanomiselle voidaan pitää virkasuhteeseen liittyvien velvoitteiden vakavaa rikkomista sekä sellaisten viranhaltijan henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi viranhaltija ei enää kykene selviytymään tehtävistään. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioidessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettu syy ei ole ainakaan:

- 1) viranhaltijan sairaus, vamma tai tapaturma, ellei viranhaltijan työkyky ole näiden vuoksi vähentynyt olennaisesti ja niin pitkäaikaisesti, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista;
- 2) osallistuminen viranhaltijayhdistyksen päätöksen perusteella yhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen;
- 3) viranhaltijan poliittinen, uskonnollinen tai muu mielipide tai osallistuminen yhteiskunnalliseen tai yhdistystoimintaan;
- 4) turvautuminen viranhaltijan käytettävissä oleviin oikeusturvakeinoihin.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 3 momentin mukaan viranhaltijaa, joka on laiminlyönyt virkasuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, ei kuitenkaan saa irtisanoa ennen kuin hänelle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 4 momentin mukaan työnantajan on ennen irtisanomista selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla viranhaltija muuhun virkasuhteeseen.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 5 momentin mukaan, jos irtisanomisen perusteena on niin vakava virkasuhteeseen liittyvä rikkomus, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää virkasuhteen jatkamista, 3 ja 4 momenttia ei sovelleta.

Kirkkolain 6 luvun 51 §:n mukaan irtisanominen on tehtävä 50 §:ssä säädettyllä perusteella kohtuullisen ajan kuluessa siitä, kun irtisanomisen peruste on tullut irtisanomisesta päättävän viranomaisen tietoon.

Kirkkolain 6 luvun 58 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin työnantaja irtisanoo tai purkaa tai päättää virkasuhteen raukeamisesta 16 §:n 3 momentin mukaisesti, viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi virkasuhteen päättämisen syistä. Viranhaltijalla on oikeus häntä kuultaessa käyttää avustajaa. Oikeudesta käyttää avustajaa on ilmoitettava viranhaltijalle. Työnantajan päätös irtisanomisesta, purkamisesta tai raukeamisesta on perusteluineen merkittävä pöytäkirjaan.

Kirkkolain 6 luvun 58 §:n 2 momentin mukaan päätös virkasuhteen irtisanomisesta, purkamisesta tai raukeamisesta on annettava viranhaltijalle todisteellisesti tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Virkasuhteen irtisanova tai purkava viranomainen, lausuntopyyntö seurakunnalta

Kirkkolain 6 luvun 59 §:n 2 momentin mukaan seurakunnan tai seurakuntayhtymän papin ja lehtorin viran haltijan irtisanoo 50 §:ssä säädettyllä viranhaltijasta johtuvalla perusteella tai 52 §:ssä säädettyillä taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla tai hänen palvelussuhteensa purkaa 56 §:ssä säädettyllä perusteella tuomiokapituli. Jos tuomiokapituli irtisanoo papin tai lehtorin tai purkaa hänen palvelussuhteensa, sen on ennen päätöksen tekemistä varattava seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle mahdollisuus antaa asiasta lausunto.

Kirkkolain 6 luvun 59 §:n 3 momentin mukaan seurakunnan kirkkoneuvostolla, seurakuntaneuvostolla tai seurakuntayhtymän yhteisellä kirkkoneuvostolla on oikeus 2 momentissa tarkoitetuilla perusteilla tehdä tuomiokapitulille esitys papin tai lehtorin virkasuhteen irtisanomisesta tai virkasuhteen purkamisesta. Tuomiokapitulin on käsiteltävä asia kiireellisenä. Tuomiokapituli voi päättää papin tai lehtorin virkasuhteen purkamisesta 57 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä seuraavassa tuomiokapitulin istunnossa, jos asia on seurakunnan esityksestä pantu 57 §:ssä säädetyn määräajan aikana tuomiokapitulissa viireille.

Irtisanomisaika

Kirkkolain 6 luvun 55 §:n 1 momentin mukaan työnantajan irtisanoessa viranhaltijan virkasuhteen irtisanomisaika on vähintään 6) kaksi kuukautta, kun kysymyksessä on kappalainen, kirkkoherra, piispa, kirkkohallituksen viraston johtava viranhaltija tai kirkkohallituksen osastonjohtaja. (30.12.2015/1602)

Kirkkolain 6 luvun 55 §:n 3 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu tiedoksi.

Virantoimituksesta pidättäminen

Kirkkolain 6 luvun 63 §:n 1 momentin mukaan, jos viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvollisuksiensa vastaisesti, hänet voidaan pidättää tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi virantoimituksesta ja pappi

myös pappisviran toimittamisesta. Jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos, asia on viipymättä ilmoitettava esitutkintaviranomaiselle tutkintaa varten.

Yleiset virkavelvollisuudet

Kirkkolain 6 luvun 26 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työjohto- ja valvontamääräyksiä.

Kirkkolain 6 luvun 26 §:n 2 momentin mukaan viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Kirkkolain 6 luvun 26 §:n 3 momentin mukaan viranhaltijalle, joka on rikkonut tai laiminlyönyt virkasuhteeseen kuuluvia velvoitteita, voidaan antaa varoitus.

Kirkkolain 6 luvun 26 §:n 4 momentin mukaan viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain (39/1889) 40 luvussa.

Hallintolain 23 §:n mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Hallintokantelun johdosta annettava hallinnollinen ohjaus

Hallintolain 53 c §:n mukaan valvova viranomainen voi hallintokanteluasiassa antamassaan ratkaisussa kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei kantelun kohteena oleva teko luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta riittäviä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi. Viimeksi mainitussa tapauksessa kantelun käsittely raukeaa.

Kirkkoherran tehtävät

Kirkkolain 10 luvun 2 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan kirkkoneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 2 momentin mukaan kirkkoherra vastaa kirkkoherranviraston toiminnasta ja seurakunnan arkistosta.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentin mukaan kirkkoherra on seurakunnan jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muussa hengellisessä työssä sekä kirkkoherranvirastossa toimivien viranhaltijoiden ja työntekijöiden ylin esimies. Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi päättää, että kirkkoherran alainen viranhaltija tai työntekijä toimii päätöksessä mainittujen kirkkoherran alaisten muiden viranhaltijoiden tai työntekijöiden esimiehenä.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 4 momentin mukaan kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra valvoo kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa.

Työyhteisön ja työilmapiirin kehittäminen

Kirkkolain 6 luvun 21 §:n mukaan viranhaltijan hoidettavana olevaa tehtävää tai työmenetelmiä muutettaessa taikka kehitettäessä työnantajan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että viranhaltija voi suoriutua tehtävänsä hoidosta. Työnantajan on myös pyrittävä edistämään viranhaltijan mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan urallaan. Työnantajan on pyrittävä edistämään hyvää ja luottamuksellista ilmapiiriä työyhteisössä.

Perustellut odotukset

Hallintolain 6 pykälän mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Esteellisyyssäännökset

Kirkkolain 7 luvun 5 §:n 2 momentin mukaan, jollei 25 luvun 5 §:n 1 momentista muuta johdu, muiden luottamushenkilöiden sekä seurakunnan viranhaltijoiden esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa siitä säädetään.

Kirkkolain 25 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan käsiteltäessä hallintoasiaa kirkollisissa viranomaisissa on noudatettava, mitä hallintolaissa ja sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 6 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta kirkollishallinnossa.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 27 §:n 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin mukaan virkamies on esteellinen: 1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen; ... 3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen; ... tai 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain 28 §:n 2 momentin mukaan läheisellä tarkoitetaan 1 momentissa: 1) virkamiehen puolisoa ja virkamiehen lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa ja virkamiehelle muuten erityisen läheistä henkilöä samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa.

Hallintolain 28 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Hallintolain 29 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistava viipymättä.

Hallintolain 29 §:n 2 momentin mukaan virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään. Monijäsenen toimielimen jäsenen ja esittelijän esteellisyydestä päättää kuitenkin toimielin. Monijäsenen toimielin päättää myös muun läsnäoloon oikeutetun esteellisyydestä. Jäsen tai esittelijä saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain, jos toimielin ei olisi ilman häntä päätösvaltainen eikä hänen tilalleen ole ilman huomattavaa viivytystä saatavissa esteetöntä henkilöä.

Kirkkoneuvoston tehtävät, viranhaltijan toimivalta ja kirkkoneuvoston siirto-oikeus

Kirkkolain 7 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan seurakunnan hallintoa hoitavat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto, johtokunnat, kappeli- ja piirineuvostot sekä seurakunnan viranhaltijat.

Kirkkolain 10 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston asiana on, jollei toisin ole säädetty tai määrätty, 1) yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja muutoinkin toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi; ... 3) johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa; 4) huolehtia kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta; ja 5) valvoa seurakunnan etua, edustaa seurakuntaa sekä tehdä sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet.

Kirkkolain 10 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra ja muina jäseninä varapuheenjohtaja sekä, sen mukaan kuin ohjesäännössä määrätään, vähintään 5 ja enintään 11 muuta seurakuntavaaleissa vaalikelpoista henkilöä. Valituilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet. (20.8.2004/821)

Kirkkolain 10 luvun 2 §:n 4 momentin mukaan kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan toimimisesta kirkkoneuvoston kokouksen puheenjohtajana on voimassa, mitä siitä kirkkojärjestyksessä säädetään. (27.6.2003/626)

Kirkkolain 10 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirkkovaltuusto hyväksyy kirkkoneuvoston ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi.

Kirkkolain 10 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan kirkkoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle sekä kirkkoneuvoston alaiselle viranhaltijalle voidaan ohje- tai johtosäännössä antaa valta ratkaista kirkkoneuvostolle kuuluvia säännössä mainittavia asioita, joiden merkitys ei ole sellainen, että asian käsittelemistä kirkkoneuvostossa on pidettävä tarpeellisena.

Kirkkolain 10 luvun 5 §:n mukaan kirkkoneuvosto tai sen puheenjohtaja voi ohjesäännössä määrätyn ajan kuluessa siirtää johtokunnan ja 4 §:ssä mainitun luottamushenkilön tai viranhaltijan päättämän asian kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Kirkkoneuvosto voi tällöin kumota päätöksen tai muuttaa sitä taikka palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Kirkkolain 25 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan päätöstä asiassa, joka voidaan siirtää kirkkohallituksen, tuomiokapitulin, kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston käsiteltäväksi, ei saa panna täytäntöön ennen kuin on selvitetty, ettei asiaa siirretä. (29.11.1996/936)

Koeaika ja koeaikapurku, seurakunnassa irtisanova viranomainen

Kirkkolain 6 luvun 17 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden koeajasta. Vuotta lyhyemmässä määräaikaissa virkasuhteessa koeaika voi olla enintään puolet virkasuhteen kestosta. Seurakunnan seurakuntapastorin koeajan määräämisestä päättää tuomiokapituli.

Kirkkolain 6 luvun 17 §:n 3 momentin mukaan koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkaminen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta (41/2012) 6 luvun 17 §:n perustelujen mukaan virkasuhteen purkaminen koeaikana tulee kysymykseen lähinnä sellaisissa tilanteissa, joissa ilmenee jo virkasuhteen kestänyt lyhyen aikaa, että virkasuhteelle asetetut odotukset eivät täyty. Vaikka koeaikapurkaminen on sinänsä mahdollista ilman erityisiä perusteita, purkamisen peruste ei saa olla syrjivä eikä koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallinen. On oletettavaa, että koeaikapurkumahdollisuutta tullaan käytännössä käyttämään lähinnä yllättävissä tilanteissa, joissa viranhaltijasta työpaikalla saatu kuva osoittautuu perin erilaiseksi kuin virantäyttöprosessissa on oletettu.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta (41/2012) 6 luvun 17 § 3 momentin perustelujen mukaan koeaikana virkasuhdetta ei kuitenkaan saisi purkaa syrjivän tai muutoin koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisiin perusteisiin. Purkamisen perusteen tulee olla sellainen henkilöön tai hänen työsuoritukseensa liittyvä syy, jonka vuoksi työnantajalla on peruste katsoa, että viranhaltijan toiminta ei vastaa työnantajan asettamia vaatimuksia.

Kirkkolain 6 luvun 59 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan irtisanoo ja hänen virkasuhteensa purkaa: 1) seurakunnassa kirkkoneuvosto, seurakuntaneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viranomainen.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesääntö, vahvistettu tuomiokapitulissa 6.4.2017

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 9 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvosto hoitaa kirkkolaissa, muussa laissa, kirkkojärjestyksessä ja kirkon vaalijärjestyksessä sille säädetyt sekä muutoin sille määrätty tehtävät sekä ne toimeenpano- ja hallintotehtävät, joita ei ole säädetty tai määrätty muun viranomaisen tehtäväksi tai joka asian luonteen vuoksi kuuluu kirkkoneuvoston suoritettaviksi.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 9 §:n 2 momentin mukaan kirkkoneuvosto päättää lisäksi seuraavista kirkkovaltuustolle muutoin kuuluvista asioista: 4) kirkkoneuvosto ottaa viranhaltijan tai työntekijän palvelussuhteeseen, jollei kirkkolaista, kirkkojärjestyksestä, johtosäännöstä tai tämän ohjesäännön 10 tai 11 §:ssä muuta johdu taikka jollei kirkkovaltuusto ole virkaa perustaessaan pidättänyt viran täyttämistä itsellään.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:n mukaan kirkkoherra 1) tekee kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua työtä tekevää viranhaltijaa ja työntekijää koskevat päätökset seuraavissa asioissa: b) ottaa määrärahojen puitteissa tilapäinen/määräaikainen viranhaltijan tai määräaikainen työntekijä enintään kuuden kuukauden ajaksi.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 11 §:n mukaan talouspäällikkö 1) tekee muun kuin 10 §:n 1 kohdassa tarkoitetun henkilöstön osalta siinä tarkoitetut päätökset.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 11 §:n 2 momentin mukaan muun viranhaltijan ratkaisuvallasta määrätään kirkkovaltuuston hyväksymässä viranhaltijan johtosäännössä (KL 10.4).

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 12 §:n mukaan edellä 10–11 §:n mukaan tehdyistä ratkaisuista on pidettävä päätösluetteloa. (KL 10:4 ja 25:3)

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 13 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvosto tai sen puheenjohtaja voi siirtää luottamushenkilön tai viranhaltijan päättämän asian kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Kirkkoneuvosto voi tällöin kumota päätöksen tai muuttaa sitä taikka palauttaa sen uudelleen käsiteltäväksi.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 13 §:n 2 momentin mukaan asian ratkaiseen viranhaltijan ja luottamushenkilön on toimitettava ote tai muu ilmoitus päätöksestä 5 (viiden) päivän kuluessa ratkaisustaan kirkkoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tietoon. Kirkkoneuvosto määrää erikseen, miten nämä päätökset saatetaan sen tietoon.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 13 §:n 3 momentin mukaan, jos kirkkoneuvosto tai sen puheenjohtaja haluaa saattaa ratkaisun neuvoston käsiteltäväksi, vaatimus siitä tulee ilmoittaa asianomaiselle, joka on ratkaissut asian 3 (kolmen) päivän kuluessa siitä, kun asiaa koskeva päätösluettelon ote tai muu ilmoitus on saatettu kirkkoneuvoston puheenjohtajan tai varapuheenjohtaja tietoon. Kirkkoneuvosto voi etukäteen ilmoittaa, ettei se tule käyttämään siirto-oikeuttaan. (KL 10:5 ja KJ 9:5)

Taluspäällikön johtosääntö, vahvistettu Konneveden seurakunnan kirkkovaltuustossa 28.5.2015

Taluspäällikön johtosäännön 1 §:n mukaan viranhaltijan ottaa virkaan kirkkovaltuusto. Viranhaltija on kirkkoneuvoston alainen.

Taluspäällikön johtosäännön 3 §:n mukaan taluspäällikön tehtäviin kuuluu johtaa, suunnitella, kehittää ja valvoa seurakunnan taloutta ..., valmistella ja esitellä toimialaansa kuuluvat asiat kirkkoneuvostolle ja kirkkovaltuustolle, ...toimia taloustoimiston esimiehenä ja vastata työnjaosta ja keskinäisestä sijaistuksesta taloustoimiston ja kirkkoherranviraston osalta, ... suorittaa ne muut tehtävät, jotka vahvistettujen sääntöjen tai erikseen annettujen päätösten ja sopimusten mukaan kuuluvat hänelle.

Kirkkoherra Virtasen piispalta saamat aiemmat kirjalliset varoitukset ja huomautus sekä tuomiokapitulilta saama huomautus

Kirkkoherra Olavi Virtanen on saanut piispa Jari Jolkkoselta keväällä 2017 kaksi kirkkolain 6 luvun 26 §:n 3 momentin mukaista kirjallista varoitusta kirkkoherran tehtävien hoitamiseen liittyen sekä yhden huomautuksen kirkkolain 6 luvun 26 §:n 2 momentin vastaisesta toiminnasta. Lisäksi kirkkoherra Virtanen on saanut tuomiokapitulilta hallintolain 53 c §:n mukaisen huomautuksen.

Kaikkia näitä päätöksiä on edeltänyt kirkkoherra Virtasen kuuleminen.

Kirjallinen varoitus 17.1.2017

Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen lähetti kirkkoherra Olavi Virtaselle selvityspyynnön 13.1.2017 vapaapäivien siirtämisestä, osa-aikaisen kirkkoherranviraston työntekijän tehtävänkuvan muuttamisesta ja kirkkoherranviraston jättämisestä vaille työntekijää. Selvityspyynnössä mainitaan muun ohella seuraavaa:

”Saadun tiedon mukaan olet 1.12.2016 allekirjoittanut Johanna Jääskälle tehtävänkuvan muutoksen kirkkoherranviraston toimistosihteerin toistaiseksi voimassaolevasta osa-aikaisesta tehtävästä 100 %:seksi nuoriso-, rippikoulu- ja varhaisnuorisotyön tehtäväksi.

Jääskä oli valittu kirkkoherranviraston toimistosihteerin tehtäviin toistaiseksi osa-aikaisena kirkkoneuvoston päätöksellä 3.12.2014. Seurakunnan nuorisotyöntekijän virka on lakkautettu, mutta Jääskän 1.1.2015 allekirjoitettuun työsopimukseen on kirjattu kirkkoherranviraston ja taloustoimiston tehtävien lisäksi nuorisotyön tehtävät, muun virastohenkilökunnan sijaistaminen, lapsityönohjaajan sijaistaminen. Nyt työ on muutettu tehtävänkuvan muutoksella siten, ettei siihen kuulu lainkaan kirkkoherranviraston tehtävät.

Pyydän sinua kertomaan, mihin tämä ratkaisu perustuu ja katsotko, että siinä olisi toimivalta tässä asiassa.”

Kirkkoherra Olavi Virtanen on antanut vastauksensa.

Piispa Jolkkonen on 17.1.2017 antanut kirkkoherra Olavi Virtaselle kirkkolain 6 luvun 26 §:n 3 momentin mukaisen kirjallisen varoituksen työtehtäviin kuuluvien veloitteiden rikkomisesta ja laiminlyönnistä.

Päätöksessä todetaan, että ”kirkkolain 6 luvun 26 §:n 3 momentin mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työjohto- ja valvontamääräyksiä. Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 2 momentin mukaan kirkkoherra vastaa kirkkoherranviraston toiminnasta.”

Perusteena kirjalliselle varoitukselle mainitaan seuraavaa:

”Kirkkoherra Virtanen on ylittänyt toimivaltansa siirtäessään kirkkoneuvoston 3.12.2014 kirkkoherranvirastoon toistaiseksi voimassaolevaan osa-aikaiseen työsuhteeseen palkkaaman työntekijän nuorisotyöntekijäksi hänen työnsuhteensa muuttamalla.

Kirkkoherra Virtanen on laiminlyönyt kirkkoherranviraston toiminnasta vastaamisen (KJ 6:13.2), kun hän on muuttanut toistaiseksi voimassa olevassa työsuhhteessa olevan kirkkoherranviraston työntekijän työnkuvaa kokonaan nuorisotyöhön. Tämän seurauksen on syntynyt tilanne, jossa kirkkoherranviraston toimintaa ei ole hoidettu asianmukaisesti.

Piispantarkastuksen päätöslausunnossa 21.2.2016 annetut tehtävät ovat voimassa ja edellyttävät toimeenpanoa. Päätöslausunto, Itä-Suomen hallinto-oikeuden 20.5.2016 antama päätös seurakuntasihteerin valinnan kumoamisesta tai muu syy ei oikeuta toimivallan ylitykseen tai kirkkoherranviraston toiminnan laiminlyömiseen.”

Piispa antoi kirjallisessa varoituksessaan seuraavat toimenpideohjeet:

”Kirkkoherra Virtasen on palautettava Jääskän toimenkuva vastaamaan kirkkoneuvoston päätöstä. Hänen on huolehdittava kirkkoherranviraston tehtävien asianmukaisesta ja viivytyksettömästä hoitamisesta.”

Kirkkoherra Virtaselle on annettu tiedoksi muutoksenhakukielto:

”Kirkkolain 24 luvun 14 §:n mukaan työnantajan viranhaltijalle antamaan varoitukseen, josta säädetään 6 luvun 26 §:n 3 momentissa, ei saa hakea muutosta oikaisuvaatimuksella tai valittamalla.”

Huomautus 30.1.2017

Piispa antoi kirkkoherra Virtaselle 30.1.2017 huomautuksen toimimisesta vastoin velvollisuutta käyttäytyä tasapuolisesti ja virka-aseman edellyttämällä tavalla.

Perusteena huomautukselle mainitaan ”*julkaisemalla kirkkoherran ominaisuudessa kirkkoneuvostoa arvostelevan lehti-ilmoituksen olet toiminut vastoin kirkkolain 6 luvun 26 §:ssä mainittua velvollisuutta käyttäytyä tasapuolisesti ja virka-aseman edellyttämällä tavalla*”.

Huomautuskirjeessään Virtaselle piispa tuo esille muun muassa, että ”*kirkkoherra johtaa seurakuntaa yhdessä kirkkoneuvoston kanssa ja vastaa kirkkoherranviraston toiminnasta ja seurakunnan toimien lainmukaisuudesta. Tässä mielessä hän on yhteistoimintajohtaja: hänen tulee vaalia hyvää työyhteyttä kaikkiin luottamushenkilöihin ja pitää heitä tasaveroisina työtovereina. Liittoutuminen yksien puolesta koetaan aina liittoutumisena toisia vastaan. Lopulta päätöksenteko halvaantuu ja riidat eskaloituvat julkisuuteen. Julkinen syyttely vaikeuttaa entisestään hyvän työyhteyden palauttamista.*”

Arviossaan piispa mainitsee, että kirkkoherran julkaisema lehti-ilmoitus sisältää avoimen syytöksen kirkkoneuvostoa ja sen kaikkia jäseniä kohtaan. Piispa kirjoittaa, että ilmoitus kasaa kaiken vastuun kirkkoneuvoston päälle ja sivuuttaa kirkkoherran oman vastuun syntyneestä tilanteesta. ”*Myös Sinulla olisi kirkkoneuvoston puheenjohtajana ja jääviyssäännösten tai piispantarkastuksen päätöslausunnon estämättä mahdollisuus johtaa hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen kirkkoneuvostoa niin, että neuvostolle olisi tehty ajoissa ja asianmukaisia esityksiä seurakunnan henkilöasioiden järjestämiseksi.*”

Kirjallinen varoitus 13.4.2017

Piispa on antanut Virtaselle 13.4.2017 kirjallisen varoituksen toimimisesta vastoin kirkkoherran virkavelvollisuuksia.

Kirjallisessa varoituksessa mainitaan, että kirkkoherra Virtanen ei ole kutsunut kirkkoneuvostoa koolle, vaikka viisi Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston jäsentä on 23.2.2017 tätä kirjallisesti pyytänyt. Kieltäytymisen syyksi kirkkoherra Virtanen kertoi, että pyynnössä esitetyt projektisihteerin valinta ja toimistosihteerin työjärjestelyt kuuluvat kirkkoherran toimivaltaan ja että kumpikaan niistä ei kuulu kirkkoneuvoston toimivaltaan.

Piispa mainitsee, että kirkkojärjestyksen mukaan puheenjohtajan on kutsuttava kirkkoneuvosto koolle, kun vähintään neljäsosa sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten. Tämä ehto on täytynyt. Tällöin kirkkoherran velvollisuus olisi ollut valmistella asia ja kutsua kokous koolle.

Piispa mainitsee, että kirkkoherran kieltäytymiselle ei ole ollut kirkkolainsäädännössä hyväksyttävää syytä.

Kirjallisessa varoituksessa tuodaan ilmi, että asiat kuuluvat kirkkoneuvoston toimivaltaan, ja että Konneveden kirkkoherralla ei ole toimivaltaa kirkkojärjestyksen nojalla ottaa henkilöä määräaikaiseen työsuhteeseen, taikka yksipuolisesti muuttaa työntekijän toimenkuvaa.

Piispa toteaa, että

- "1. Olet toiminut vastoin kirkkoherran virkavelvollisuuksia, minkä johdosta anna teille kirjallisen varoituksen.*
- 2. Kehotan jatkossa toimimaan kirkkojärjestyksen mukaisesti.*

Liitän tähän kirjeeseen erillisen muistion, joka koskee oikeaa menettelyä kirkkoneuvoston koollekutsumisessa ja muutoinkin kirkkoherran ja neuvoston välisessä työnjaossa."

Kirkkoherra Virtaselle on annettu tiedoksi kirkkolain 24 luvun 14 §:n mukainen muutoksenhakukielto.

Piispan antamassa muistiossa annetaan ohjausta kirkkoneuvoston koollekutsumiseen neuvoston jäsenten pyynnöstä, kirkkoherran esittelyvelvollisuudesta, asian käsittelemiseen suullisen pyynnön perusteella sekä kirkkoherran ja kirkkoneuvoston väliseen toimivaltakysymykseen.

Tuomiokapitulin antama huomautus

Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on antanut kirkkoherra Virtaselle hallintolain 53 c §:n mukaisen huomautuksen kirkkoherran virkavelvollisuuksien vastaisesta toiminnasta. Konneveden seurakunnan luottamushenkilöiden kantelu toimitettiin tuomiokapitulille 7.1.2017 ja se koski Konneveden seurakunnan kirkkoherra Olavi Virtasen toimintaa seurakuntasihteerin valintaprosessissa oheisilmiöineen vuoden 2016 aikana.

Päätös kantelusta annettiin 31.8.2017. Siinä on käsitelty muun muassa sitä, että kirkkoherra ei ryhtynyt panemaan toimeen Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöstä, jolla se kumosi seurakuntasihteerin valintapäätöksen. Lisäksi on käsitelty sitä, ettei kirkkoherra Virtanen pyynnöistä huolimatta ottanut seurakuntasihteerin ja seurakuntamestarin virkojen täyttöasiaa käsiteltäväksi kirkkoneuvostossa.

Kantelusta annetussa päätöksessä todetaan, että kirkkoherra Olavi Virtanen ei ole toiminut viivytyksettömästi seurakuntasihteerin avoinna olevan virka-asian osalta. Kirkkoherra Virtasen olisi tullut kutsua kirkkoneuvosto käsittelemään avointa seurakuntasihteerin virka-asiaa. Lisäksi hänen olisi tullut asiankuuluvasti valmistella asia ja tehdä asiassa esitys kirkkoneuvostolle. Kirkkoherra Virtanen on toimimattomuudellaan estänyt kirkkoneuvostoa huolehtimasta sille kuuluvista tehtävistä. Lisäksi päätöksessä todetaan, että kirkkoherra Olavi Virtanen on laiminlyönyt virkavelvollisuutensa edellä kuvatulla tavalla.

Kirkkoherra Virtaselle on annettu tiedoksi hallintolain 53 d §:n mukainen muutoksenhakukiello. Päätös toimitettiin kirkkoherra Virtaselle todisteellisesti tiedoksi.

Yhteenvedona kirjallisista varoituksista ja huomautuksista todetaan seuraavaa: Piispan antamien kirjallisten varoitusten perusteena ovat olleet 1) toimivallan ylittäminen, työtehtäviin kuuluvien veloitteiden rikkominen ja laiminlyönti sekä 2) toimiminen vastoin kirkkoherran virkavelvollisuuksia. Piispan antaman huomautuksen perusteena oli toimiminen vastoin velvollisuutta käyttäytyä tasapuolisesti ja virka-aseman edellyttämällä tavalla. Tuomiokapitulin antaman hallintolain 53 c §:n mukaisen huomautuksen perusteina on ollut kirkkoherran virkavelvollisuuksien vastainen toiminta ja virkavelvollisuuksien laiminlyönti. Kaikki annetut kirjalliset varoitukset ja huomautukset liittyvät kirkkoherra Virtasen toimintaan Konneveden seurakunnan kirkkoherrana.

Varoitusten ja huomautusten keskeisenä taustasyynä on ollut se, että kirkkoherra Virtanen on pyrkinyt sivuuttamaan Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa ja vastaavasti ylittänyt toimivaltansa tekemällä päätöksiä, joissa ratkaisuvälillä kuuluu kirkkolainsäädännön ja seurakunnan oman ohjesäännön mukaan kirkkoneuvostolle.

Tuomiokapitulin ratkaisu ja perustelut

Käsiteltävänä olevissa asioissa on kyse kirkkoherra Virtasen toimista ja virkavelvollisuuksien laiminlyönnistä Konneveden kirkkoherran virkatehtävissä sekä käyttäytymisestä seurakunnan viranhaltijoita kohtaan.

Toimivallan ylittäminen

Talouspäällikön palkkaaminen

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:n mukaan kirkkoherra: 1) tekee kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua

työtä tekevää viranhaltijaa ja työntekijää koskevat päätökset seuraavissa asioissa: b) ottaa määrärahojen puitteissa tilapäinen/määräaikainen viranhaltija tai määräaikainen työntekijä enintään kuuden kuukauden ajaksi.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:ssä delegoidaan kirkkoherralle toimivalta palkata tiettyjä työntekijöitä kuuden kuukauden määräaikaiseen työsuhteeseen tai virkasuhteeseen. Työntekijät, joita kirkkoherralla on oikeus palkata kirkkoneuvoston ohjesäännön perusteella, mainitaan kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan kirkkoherra on seurakunnan jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muussa hengellisessä työssä sekä kirkkoherranvirastossa toimivien viranhaltijoiden ja työntekijöiden ylin esimies.

Kirkkoherranviraston työntekijöitä seurakunnassa ovat henkilöt, jotka kirkkoherran johdolla muun muassa vastaavat kirkonarkistosta, kirjoittavat virkatoistukset ja vastaavat muista väestökirjanpito tehtävistä, vastaanottavat toimitusvaraukset ja hoitavat muita seurakunnan juoksevia toimistotehtäviä. Heidän virkanimikkeinä ovat muun muassa seurakuntasihteeri ja toimistos sihteeri, aiemmin kanslisti ja apulaiskanslisti.

Taluspäällikkö ei ole kirkkoherranviraston työntekijä. Taluspäällikkö johtaa taloustoimiston työtä ja vastaa seurakunnan taloudenhoitoon liittyvistä asioista. Taluspäällikkö ei ole kirkkoherran alainen. Kirkkoherralla ei ole KJ 6:13 perusteella toimivaltaa taloustoimiston asioihin tai sen henkilökunnan johtamiseen, jollei sitä ole ohje- tai johtosäännöllä hänelle erikseen uskottu.

Se käytännön seikka, että taluspäällikkö fyysisesti työskentelisi kirkkoherranvirastossa ja hoitaisi tilapäisesti tai jonkin verran kirkkoherranviraston tehtäviä ei tee taluspäälliköstä kirkkoherranviraston työntekijää ja kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentin mukaista työntekijää, jonka esimiehenä on kirkkoherra.

Konneveden seurakunnan taluspäällikön virkatehtävät on määritelty kirkkovaltuuston hyväksymässä taluspäällikön johtosäännössä sekä kirkkoneuvoston ohjesäännössä. Konneveden taluspäällikön johtosäännöstä käy ilmi, että taluspäällikön tehtävät liittyvät seurakunnan talouden hoitamiseen. Johtosäännössä ei mainita taluspäällikön töinä kirkkoherranviraston tehtäviä. Johtosäännössä mainitaan, että taluspäällikkö toimii taloustoimiston esimiehenä ja vastaa työnjaosta ja keskinäisestä sijaistuksesta taloustoimiston ja kirkkoherranviraston osalta. Johtosäännöstä käy yksiselitteisesti ilmi, että taluspäällikkö on kirkkoneuvoston alainen.

Kirkkojärjestyksen, kirkkoneuvoston ohjesäännön ja taluspäällikön johtosäännön välillä ei ole ristiriitaa.

Kirkkoherra Virtanen ei ole ottanut huomioon Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 9 §:n 2 momenttia, jonka mukaan kirkkoneuvosto päättää lisäksi seuraavista kirkkovaltuustolle muutoin kuuluvista asioista: 4) kirkkoneuvosto ottaa viranhaltijan tai työntekijän palvelussuhteeseen, jollei kirkkolaista, kirkkojärjestyksestä, johtosäännöstä tai tämän ohjesäännön 10 tai 11 §:ssä muuta johdu taikka jollei kirkkovaltuusto ole virkaa perustaessaan pidättänyt viran täyttämistä itsellään.

Taluspäällikön johtosäännössä mainitaan, että kirkkovaltuusto päättää viranhaltijan [taluspäällikön] ottamisesta virkaan. Johtosääntö on vahvistettu kirkkovaltuuston kokouksessa 28.5.2015.

Jos kirkkoneuvoston ohjesäännöllä olisi ollut tarkoitus delegoida kirkkoneuvostolle oikeus ottaa taluspäällikkö ja kirkkoherralle oikeus palkata taluspäällikkö määräaikaiseen työ- tai virkasuhteeseen, olisi taluspäällikön johtosääntöä tullut kirkkovaltuustossa muuttaa siten, että taluspäällikön johtosäännössä ei mainita kirkkovaltuuston päättävän taluspäällikön ottamisesta virkaan. Selvyden vuoksi olisi tullut mainita kirkkoherralla olevan oikeus palkata taluspäällikkö määräajaksi, koska taluspäällikkö ei ole johtosäännön perusteella kirkkoherran alainen eikä hän ole kirkkojärjestyksen (6:13.3) mukaan kirkkoherranviraston työntekijä.

Seurakunnan hallinnosta on säännökset kirkkolaisissa ja kirkkojärjestyksessä sekä määräykset ohje- ja johtosäännöissä. Kirkkoherran virkavelvollisuutena on tuntea seurakunnan hallintoon ja toimintaan liittyvät säännökset ja määräykset. Pitkään toimineen kirkkoherran oletetaan tietävän, mikä on kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja ohje- ja johtosäännösten välinen suhde.

Kirkkoherra Virtanen on ollut Konneveden seurakunnan kirkkoherrana 1.8.2002 alkaen. Vastineessaan ja suullisessa kuulemisessa Virtanen on itse korostanut pitkää kokemustaan kirkkoherran viranhoidosta ja sitä, että hän on muun muassa käynyt erityisen kirkkoherranviraston hoitamisen koulutuksen.

Koska kirkkoherra Virtanen on ollut pitkään kirkkoherrana, ei voida olettaa hänen kohdallaan olleen kyse tietämättömyydestä tai erehdyksestä.

Seurakunnassa päätöksentekijöinä ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja viranhaltijat. Kirkkoherran viittaama Vanha liitto ei ole seurakunnan päätöksentekuelin. Kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenet ovat demokraattisesti valittuja. Kirkkovaltuuston jäsenet valitaan vaaleilla ja kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston jäsenet. Kirkkoherra on seurakunnan johtavia virkamiehiä, jonka tulee tehdä yhteistyötä kirkkoneuvoston kanssa. Kirkkoherra ja taluspäällikkö toimivat usein kirkkoneuvoston kokousten esittelijöinä. Kirkkoherra esittelee muun muassa kirkkoherranvirastoon ja sen työntekijöihin liittyvät asiat.

Kirkkoherra toimii kirkkoneuvoston puheenjohtajana. Kirkkoneuvostossa luottamushenkilö voi tehdä esityslistalla olevaan esitykseen vastaehdotuksen, jolloin viranhaltijan pohjaesityksestä ja luottamushenkilöön tekemästä kannatetusta esityksestä joudutaan äänestämään. Vastaesitys voi äänestystuloksen myötä tulla päätökseksi. Kirkkoherra Virtanen mielestä tässä normaalissa demokraattisessa menettelyssä olisi kyse ns. Vanhan liiton päätöksistä eikä kirkkoneuvoston päätöksistä. Kirkkoherran asenne osoittaa, ettei hän kykene virkamiehenä hyväksymään demokraattisesti tehtyjä oman mielensä vastaisia päätöksiä ja hänellä on ilmeisiä vaikeuksia tulla toimeen luottamushenkilöiden kanssa, jotka ovat hänen kanssa eri linjoilla.

Vt. taluspäällikön palkkaamisasiassa kirkkoherra Virtanen on saanut kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalta 27.10.2017 sähköpostin, jossa kirkkoherraa vaaditaan perumaan vt. taluspäällikön palkkaamispäätös. Sähköpostissa

tuodaan esille, että kirkkoherralla ei ole toimivaltaa ottaa talouspäällikköä. Lisäksi kirkkoherra Virtasta pyydetään välittömästi poistamaan vt. talouspäällikkö kirkkoherranvirastosta.

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan koollekutsuma kirkkoneuvosto kokountui 30.10.2017 ja käytti siirto-oikeutta kirkkoherran päätökseen ja kumosi kirkkoherran päätöksen vt. talouspäällikön palkkaamisesta.

Kirkkoherra on tuonut esille, ettei 30.10.2017 kokoontunut kirkkoneuvosto ollut hänen mielestään lainvoimainen muun muassa sen johdosta, että kokouksen oli kutsunut koolle kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja.

Piispa Jolkkonen kertoi puhelimitse 2.11.2017 kirkkoherra Virtaselle, että kirkkoherralla ei ole toimivaltaa palkata vt. talouspäällikköä. Kirkkoherran näkemysten mukaan hänellä on toimivalta palkata talouspäällikkö. Keskustelussa kävi ilmi, että kirkkoherra oli saanut 2.11. tiedoksi kirkkoneuvoston päätöksen, jolla viranhaltijapäätös oli kumottu. Piispa tiedusteli kirkkoherralta, miten tämä aikoo menetellä. Kirkkoherra kertoi, ettei pidä kokousta virallisena. Piispa Jolkkonen kysyi kirkkoherralta, miten hän aikoo menetellä tästä eteenpäin. Kirkkoherra kertoi, että sunnuntaina (5.11.) on kirkkoneuvoston kokous, jossa käsitellään asiat normaalissa järjestelmässä ja sunnuntai näyttää, mihin päin kuljetaan.

Kirkkoherra on seurakunnan johtavia viranhaltijoita. Hänen virkatehtäviinsä kuuluu laillisuuden valvonta seurakunnassa. Kirkkoherran virassa olevalta vaaditaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen säännösten sekä seurakunnan ohjeja johtosääntöjen tuntemusta sekä kykyä ottaa vastaan tarvittaessa ohjausta. Kirkkoherran asemassa olevan tulee osata arvioida päätöksensä seuraukset.

Kuten edellä käy ilmi kirkkoherra Virtaselle on informoitu päätöksen säännösten- ja määräystenvastaisuudesta, annettu mahdollisuus korjata käyttäytymistään ja perua toimivallan ylittävä päätöksensä. Tätä kirkkoherra Virtanen ei ole tehnyt.

Kyse ei ole viimekädessä Virtasen tietämättömyydestä tai tahattomuudesta, koska kirkkoherraa on informoitu kirkkovaltuuston varapuheenjohtajan ja piispan taholta siitä, että päätös on säännösten vastainen. Saatuaan tietoonsa oikeanlaisen säännösten tulkinnan, kirkkoherra on pysynyt päätöksessään eikä ole perunut sitä. Kyse ei ole erehdyksessä tehdystä virheestä.

Delegoimissäännön lisäksi kirkkoherra perustelee talouspäällikön palkkaamista sillä, että taloustoimistoon ja virastoon tarvittiin pikaisesti henkilö hoitamaan rästitöitä.

Talouspäällikkö P:n irtisanoutuessa Konneveden seurakunnan kirkkoherranvirastossa työskenteli yksi osa-aikainen työsuhteinen toimistosihteeriksi, joka pystyi tekemään joitakin taloustoimiston töitä, sekä osa-aikainen määräaikainen seurakuntasihteeriksi. Lisäksi kirkkoherra on sanonut kykenevänsä tekemään osan kirkkoherranviraston töistä.

Kirkkoherra toimii kirkkoneuvoston koollekutsujana. Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston pöytäkirjan mukaan kirkkoneuvosto kutsutaan koolle neljä päivää aiemmin. Kirkkoneuvoston kokouskutsun ja esityslistan lähettämisaikasta ei ole määräyksiä kirkkoneuvoston ohjesäännössä, vaan siitä on

päätetty kirkkoneuvostossa. Kirkkoherra olisi saanut kutsuttua kirkkoneuvoston koolle nopeasti ja jo samalle viikolle lokakuussa 2017. Ennen kirkkoneuvoston kokoontumista kiireelliset työtehtävät olisi voitu hoitaa olemassa olevan henkilökunnan avulla tehtäviä priorisoimalla.

Edellä esitetyn perusteella kirkkoherra Virtasen perustelut vt. taluspäällikön palkkaamisesta kirkkoherranviraston työntekijänä ovat kestävämpiä. Kirkkoherra Virtasella ei ole ollut toimivaltaa palkata vt. taluspäällikköä kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:n perusteella. Taluspäällikön ottaminen virkasuhteeseen kuuluu taluspäällikön johtosäännön mukaan kirkkovaltuustolle. Näin ollen kirkkoherra Virtasen päätös taluspäällikön palkkaamisesta on säännösten vastainen.

Kirkkolain 6 luvun 26 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Näin ollen palkatessaan vt. taluspäällikön ja pitäessään kiinni päätöksestään saamistaan informoinneista huolimatta kirkkoherra Virtanen ei ole noudattanut asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä, joten hän on ylittänyt toimivaltansa palkatessaan vt. taluspäällikön ja siten toiminut vastoin virkavelvollisuuksiin.

Kirkkoherra Virtanen sai aiemmin (17.1.2017) piispalta kirjallisen varoituksen toimivallan ylittämisestä työntekijään kohdistuvassa koskevissa päätöksissä.

Kirkkoherra Virtanen on pannut 25.10.2017 tekemänsä viranhaltijapäätöksen 3/2017 täytäntöön välittömästi, sillä viranhaltijapäätökseen on kirjattu vt. taluspäällikön määräaikaisuuden alkamisajankohta 26.10.2017. Vt. taluspäällikkö aloitti työt seurakunnan taloustoimistossa kirkkoherran päätöksessä mainittuna ajankohtana. Vt. taluspäällikkö on tehnyt 27.10.2017 viranhaltijapäätökset 2/2017 ja 3/2017 ja laittanut ne täytäntöön samana päivänä.

Kirkkoherralla ei ollut toimivaltaa panna tekemänsä viranhaltijapäätöstä täytäntöön ennen kuin hän oli selvittänyt käyttääkö Konneveden seurakunnan kirkkoneuvosto kirkkoneuvoston ohjesäännön 13 §:n mukaista siirto-oikeuttaan kirkkoherran viranhaltijapäätöksen 3/2017 osalta.

Neuvoston varapuheenjohtaja oli 27.10.2017 suullisesti kertonut kirkkoherralle siirtävänsä päätöksen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Lisäksi kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja oli sähköpostiviestissään 27.10.2017 vaatinut kirkkoherraa poistamaan vt. taluspäällikkö seurakunnan tiloista. Kirkkoneuvosto oli 30.10.2017 käyttänyt siirto-oikeuttaan ja kumonnut kirkkoherran päätöksen. Kirkkoherra ei ollut reagoinut mihinkään näistä tilanteista.

Kirkkoherra Virtanen on edellä kuvatulla tavalla toiminut kirkkolain 25 luvun 1 §:n 2 momentin vastaisesti pannessaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevan päätöksen. Kirkkoherra on näin ollen ylittänyt toimivaltansa ja toiminut virkavelvollisuuksiensa vastaisesti.

Oa.ma. seurakuntasihteerin virkasuhteen päättäminen koeajalla

Vt. talouspäällikkö Rossi (jatkossa vt. talouspäällikkö R) oli päätöksellään 27.10.2017 päättänyt kirkkoneuvoston 22.9.2017 valitseman osa-aikaisen määräaikaisen seurakuntasihteerin MH:n virkasuhteen. Kirkkoherra oli esimiehenä hyväksynyt ja allekirjoittanut talouspäällikön laatiman erottamispäätöksen 27.10.2017. Virkasuhde oli päätetty vedoten virantäytössä ilmenneisiin hallinnollisiin virheisiin. Perusteeksi tekemälleen päätökselle vt. talouspäällikkö R esitti kirkkoherran esteellisyyttä. Virkasuhteen päättäminen tehtiin koeaikapurkuna.

Kirkkolain 6 luvun 59 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijan irtisanoo ja hänen virkasuhteensa purkaa: 1) seurakunnassa kirkkoneuvosto, seurakuntaneuvosto tai ohjesäännössä määrätty muu viranomainen.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännössä ei ole annettu kenellekään työntekijälle oikeutta päättää seurakunnan työntekijän työ-/virkasuhdetta.

Vt. talouspäällikkö R:llä ei ollut oikeutta päättää oa. ma. seurakuntasihteerin virkasuhdetta talouspäällikön viranhaltijapäätöksellä. Vt. talouspäällikkö R on ylittänyt toimivaltansa päättäessään kyseisen virkasuhteen. Tätä oikeutta ei ollut myöskään kirkkoherralla.

Kirkkoherran allekirjoitus ja ilmaus "esimiehenä hyväksyn" synnyttää käsityksen, että kirkkoherra osallistui allekirjoituksellaan määräaikaisen seurakuntasihteerin erottamiseen. Näin myös kirkkoherra on ylittänyt toimivaltansa allekirjoittaessaan esimiehenä päätöksen.

Edellä on kirkkoherran viranhaltijapäätöksen kohdalla jo osoitettu, ettei viranhaltijapäätöstä ole mahdollista panna täytäntöön, ennen kuin on varmistuttu siitä käyttäkö kirkkoneuvosto siirto-oikeutta. Kuten viranhaltijapäätöksestä ilmenee, vt. talouspäällikkö R on pannut viranhaltijapäätöksensä täytäntöön välittömästi. Näin ollen vt. talouspäällikkö R on ylittänyt toimivaltansa.

Kirkkoherra on omalla allekirjoituksellaan osoittanut hyväksyvänsä virkasuhteen lopettamisen. Hän on osaltaan ollut myös täytäntöön panemassa päätöstä, joka ei ole lainvoimainen.

Päätöksessään vt. talouspäällikkö R mainitsee toimintansa syyksi hallinnollisen virheen ja määräaikaisen virkasuhteen täyttämisen ennen kuin päätös oli saanut lainvoimaa. Vt. talouspäällikkö R vetoaa koeaikapurkuun.

Laillisuusvalvonta seurakunnassa on kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 4 momentin mukaan kirkkoherran velvollisuutena. Talouspäälliköllä ei ole lakiin perustuvaa oikeutta valvoa kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa. Vt. talouspäällikkö R on ottanut kirkkoherralle kuuluvan roolin itselleen ja näin ylittänyt toimivaltansa.

Kirkkolain 6 luvun 17 §:n 3 momentin mukaan koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkamisen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta (41/2012) 6 luvun 17 § yleisperusteluissa mainitaan seuraavaa: Virkasuhteen

purkaminen koeaikana tulee kysymykseen lähinnä sellaisissa tilanteissa, joissa ilmenee jo virkasuhteen kestänyt lyhyen aikaa, että virkasuhteelle asetetut odotukset eivät täyty. Vaikka koeaikapurkaminen on sinänsä mahdollista ilman erityisiä perusteita, purkamisen peruste ei saa olla syrjivä eikä koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallinen. On oletettavaa, että koeaikapurkamahdollisuutta tullaan käytännössä käyttämään lähinnä yllättävissä tilanteissa, joissa viranhaltijasta työpaikalla saatu kuva osoittautuu perin erilaiseksi kuin virantäyttöprosessissa on oletettu.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta (41/2012) 6 luvun 17 § 3 momentin perusteluissa mainitaan seuraavaa: ”Koeaikanaan virkasuhdetta ei kuitenkaan saisi purkaa syrjivin tai muutoin koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisin perustein. Purkamisen perusteen tulee olla sellainen henkilöön tai hänen työsuoritukseensa liittyvä syy, jonka vuoksi työnantajalla on peruste katsoa, että viranhaltijan toiminta ei vastaa työnantajan asettamia vaatimuksia.”

Vt. taluspäällikkö ei perustele määräaikaisen virkasuhteen päättämistä koeaikana kirkkolain 6 luvun 17 §:n 3 momentissa mainituilla hyväksyttävillä syillä. Oa. ma. seurakuntasihteerin virkasuhde on päätetty lainvastaisin perustein (muu lainvastainen toiminta) taluspäällikön päätöksellä 2/2017, jonka kirkkoherra on esimiehenä allekirjoittanut. Päätöksessä esitetty virkasuhteen päättämisen peruste ei ole hyväksyttävä koeaikana tehdyn purun peruste.

Näin ollen vt. taluspäällikkö ja kirkkoherra hyväksyessään vt. taluspäällikön päätöksen ovat ylittäneet toimivaltansa, kun he ovat käyttäneet yksistään kirkkoneuvostolle kuuluvaa irtisanomisoikeutta ja toimineet lainvastaisesti laittaessaan lainvoimaa vailla olevan päätöksen täytäntöön ennen kuin olivat selvittäneet käyttäkö kirkkoneuvosto siirto-oikeuttaan. Lisäksi vt. taluspäällikkö R ja kirkkoherra ovat lainvastaisin perustein päättäneet oa. ma. viranhaltijan virkasuhteen koeajalla.

Kirkkoherranviraston töiden järjestäminen

Kirkkoherra oli tehnyt taluspäällikön kanssa sopimuksen, jotta tämä päivystäisi kirkkoherranvirastossa aamupäivisin. Sopimuksen taustalla on kirkkoherran viranhaltijapäätös, jolla hän vapautti kirkkoherranvirastossa työskennelleen toimistosihteerin J:n osa-aikaisesti kirkkoherranviraston työtehtävistään.

Taluspäällikön johtosäännössä ei mainita kirkkoherranviraston töitä taluspäällikön tehtäviksi. Kirkkoherra ei ole taluspäällikön esimies, joten hänellä ei myöskään ole työnantajan direktio-oikeutta määrätä taluspäällikölle tehtäviä, joita ei ole mainittu taluspäällikön johtosäännössä. Taluspäällikkö on kirkkoneuvoston alainen. Muutokset taluspäällikön työtehtävissä olisi tullut päättää kirkkoneuvostossa etenkin, jos kyse oli pysyvistä muutoksista, jotka aiheutuvat kirkkoherranviraston henkilökunnan muutoksista.

Kirkkoherralla ei ole oikeutusta seurakunnalta muuttaa taluspäällikön tehtäviä edellä kuvatulla tavalla. Taluspäällikön ja kirkkoherran välinen sopimus ei tee taluspäälliköstä kirkkoherranviraston työntekijää eikä kirkkoherran alaista.

Taluspäällikön johtosäännön mukaan taluspäällikkö: ”toimii taloustoimiston esimiehenä ja vastaa työnjaosta ja keskinäisestä sijaistuksesta taloustoimiston ja kirkkoherranviraston osalta”. Johtosääntö osoittaa, että taluspäällikkö toimii taloustoimistossa, ei kirkkoherranvirastossa. Lisäksi taluspäälliköllä olisi johtosääntönsä mukaan ollut oikeus sopia sijaistuksista taloustoimiston ja kirkkoherranviraston työntekijöiden osalta.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 2 momentin mukaan kirkkoherra vastaa kirkkoherranviraston toiminnasta ja seurakunnan arkistosta.

Kirkkoherra Virtasella olisi ollut toimivalta kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:n mukaan palkata määrärahojen puitteissa määräaikainen työntekijä/viranhaltija kirkkoherranvirastoon 1.5.2017 alkaen, kun tuomiokapituli oli 7.4.2017 vahvistanut Konneveden kirkkoneuvoston ohjesäännön. Tätä kirkkoherra Virtanen ei ole kuitenkaan tehnyt. Kirkkoherran olisi tullut henkilökohtaisesti huolehtia kirkkoherranviraston toiminnasta, jos hän vapauttaa alaisenaan toimivan työntekijän työtehtävistä tai järjestee tämän työaikoja kirkkoherranviraston toiminnan kannalta epäedullisesti eikä palkkaa tehtävään toimivaltansa puitteissa määräaikaista työntekijää / viranhaltijaa.

Kirkkoherra Virtanen sai aiemmin (17.1.2017) piispalta kirjallisen varoituksen virkavelvollisuuksien rikkomisesta, kun hän ei huolehtinut kirkkoherranviraston töistä asiaankuuluvalla tavalla.

Virkavelvollisuuksien laiminlyöminen

Kirkkoneuvoston kokouksen koollekutsumisen laiminlyöminen ja viivyttely

RV:n oikaisuvaatimus ja toimenpidekieltopyyntö koskien oa. ma. seurakuntasihteerin valintaa kirjattiin seurakunnassa vastaanotetuksi 11.10.2017. Tämä käy ilmi vt. taluspäällikön päätöksestä 2/2017. Kirkkoherra ei ollut kutsunut seurakunnan kirkkoneuvostoa käsittelemään asiaa ennen kuin 1.11.2017 lähetetyllä kutsulla.

Kirkkoneuvoston jäsenet olivat tehneet pyynnön kokouksen koolle kutsumisesta. Kirkkoherra oli vastaanottanut pyynnön 27.10.2017. Kirkkoherra oli ilmoittanut kokouksen olevan keskiviikkona (1.11.2017), mutta ilmoittikin 27.10.2017 kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalle siirtävänsä kokouksen keskiviikolta perjantaille. Kokouskutsu ja esityslista lähetettiin 1.11.2017 ja kokous ilmoitetaan pidettäväksi sunnuntaina 5.11.2017.

Kirkkoherra on aiemmin pyynnöstä huolimatta jättänyt kirkkoneuvoston kokouksen koolle kutsumatta ja myös jättänyt kirkkoneuvoston jäsenten antaman aloitteen valmistelematta, joten luottamus kirkkoherran lupauksiin oli mennyt.

Piispa on 13.4.2017 antanut kirjallisen varoituksen toimimisesta vastoin kirkkoherran virkavelvollisuuksia. Kirjallisessa varoituksessa mainitaan, että kirkkoherra Virtanen ei ole kutsunut kirkkoneuvostoa koolle, vaikka Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenet ovat 23.2.2017 tätä kirjallisesti pyytäneet. Kieltytymisen syyksi kirkkoherra Virtanen kertoi, että asiat kuuluvat kirkkoherran toimivaltaan ja että ne eivät kuulu kirkkoneuvoston toimivaltaan.

Kirjallisessa varoituksessa mainitaan, että ”kirkkojärjestyksen (KJ 9:1§) mukaan puheenjohtajan on kutsuttava kirkkoneuvosto koolle, kun vähintään neljä sosa kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tämä ehto on täyttynyt” ... ”Kirkkoherran velvollisuutena olisi ollut valmistella asia ja kutsua kokous koolle.” Kirjallisessa varoituksessa tuodaan ilmi, että asiat kuuluvat kirkkoneuvoston toimivaltaan ja että Konneveden kirkkoherralla ei ole toimivaltaa kirkkojärjestyksen nojalla ottaa henkilöä määräaikaiseen työsuhteeseen, taikka yksipuolisesti muuttaa työntekijän toimenkuvaa.

Kirkkoherran virkavelvollisuutena on kutsua kirkkoneuvosto koolle. Kirkkoherra on esteellinen ottamaan osaa asian valmisteluun, käsittelyyn ja päätöksentekoon, jos asia koskisi hänen puolisoaan. Kirkkoherra Virtanen on tästä tietoinen, koska asiassa on annettu oikeudellista ohjausta tuomiokapitulin taholta.

Kirkkoherra viittaa lausumassaan 7.12.2017 lakimiesasessorin antamaan ohjeeseen (18.8.2017) esteellisyydestä. Kyseisessä neuvonpyynnössä oli tilanne, jossa kirkkoherra kieltäytyi kutsumasta kirkkoneuvostoa koolle. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja kutsui neuvoston koolle. Tämän jälkeen kirkkoherra ilmoitti neuvoston jäsenille, ettei varapuheenjohtajalla ole oikeutta kutsua neuvostoa koolle. Kirkkoherra kysyi tuomiokapituliilta voiko kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja kutsua kirkkoneuvoston koolle. Neuvo on annettu muodossa, että kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan tehtävänä on kutsua kirkkoneuvosto koolle. Kirjeessä tuodaan esiin asiaan liittyvä lainsäädäntö. Lakimiesasessorin kirjeessä ei oteta kantaa siihen voiko kirkkoherra myös kutsua kirkkoneuvoston koolle vai ei.

Lakimiesasessori on vastannut kirkkoherran 4.8.2017 lähettämään sähköpostiin 1.9.2017, jossa niin ikään käsiteltiin esteellisyyttä. Tässä yhteydessä on tuotu selkeästi esille, että asian valmistelu, esityksen tekeminen asiasta ja päätöksentekoon osallistuminen on erotettava velvollisuudesta ottaa asia käsiteltäväksi kirkkoneuvoston kokouksessa.

Lisäksi kirkkoherraa on ohjeistettu tuomiokapitulin ratkaisussa 31.8.2017, jonka se antoi kirkkoherrasta tehtyyn hallintokanteluun.

Ajallisesti lakimiesasessorin kirjeet ja tuomiokapitulin huomautus ajoittuvat alkusyksyyn 2017. Kirkkoherra Virtasen säännösten vastainen toiminta alkoi jo kesällä 2016 ja on jatkunut siitä lähtien aina virantoimituksesta pidättämiseen asti. Piispa oli kirjallisessa varoituksessaan 13.4.2017 antanut selkeitä hallinnollisia ohjeita kirkkoherra Virtaselle kirkkoneuvoston toimintaan liittyen kuten edellä on jo tuotu esille.

Seurakuntasiihteeriasian valmistelematta ja esittelemättä jättäminen

Konneveden seurakunnassa ei ollut seurakuntasiihteerin virassa määräaikaista viranhaltijaa hallinto-oikeuden 20.5.2016 kumottua seurakunnan päätöksen ja päätöksen saatua lainvoiman. Seurakuntasiihteerin virka oli avoimena ja vailla vakinaista viranhaltijaa. RV oli hoitanut seurakuntasiihteerin töitä kirkkoneuvoston päätöksellä sen aikaa, kun asiasta tehdyn valituksen käsittely kesti hallinto-oikeudessa. RV jatkoi seurakuntasiihteerin töitä kahdessa määräaikaisessa työ-/virkasuhteessa talouspäällikkö P:n päätöksellä

29.6.–28.12.2016, vaikka talouspäällikkö P:llä ei ollut toimivaltaa tuolloin voimassa olleen kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaan tehdä virkamiespäätöksiä.

Kirkkoherra katsoo olleensa esteellinen käsittelemään asiaa ja viemään viran haettavaksi julistamista eteenpäin. Hän katsoo olleensa esteellinen myös kutsumaan kirkkoneuvoston koolle ja laittamaan asian neuvoston esityslistalle. Hän myös katsoi, ettei kirkkoneuvoston varapuheenjohtajalla ollut oikeutta kutsua kirkkoneuvostoa koolle käsittelemään asiaa. Kirkkoherra ei tehnyt asialle mitään.

Kirkkoherra on vastuussa kirkkoherranviraston toiminnasta. Hän on siellä työskentelevien työntekijöiden esimies. Hänen tehtävänä on tehdä kirkkoherranviraston työntekijöitä koskevat valmistelut ja selvityspyynnöt kirkkoneuvostolle. Kirkkoherra on vetoamalla esteellisyyteensä estänyt asian etenemisen. Hän käyttää esteellisyyttään perusteena seurakuntasihteerin virkaan liittyvissä tilanteissa, joissa hän ei ole esteellinen.

Kyseisessä tilanteessa esteellisyysperuste ei ole virkatehtävistä kieltäytymisen peruste. Kyse on seurakuntasihteerin virasta, jossa ei ole viranhaltijaa. Kirkkoherran puoliso ei ole virkaan valittu vakituinen viranhaltija eikä hän ollut syksyllä 2016 pysyvässä työ-/virkasuhteessa seurakuntaan. Puolison lyhyt määräaikainen työ-/virkasuhde ei tee kirkkoherraa esteelliseksi valmistella seurakuntasihteerin virkaan liittyviä asioita, vaikka puoliso on palkattu hoitamaan viran tehtävänkuvaa liittyviä töitä työ-/virkasuhteisena. Vailla vakituista viranhaltijaa olevan viran valmisteleminen ei ole yhteydessä kirkkoherran puolisoon, koska kyse ei ole kirkkoherran puolisoista ja hänen vakituisesta työ-/virkasuhteesta. Kirkkoherra Virtasen intressi saada puolisonsa seurakuntasihteeriksi on ilmeinen. Se, että kirkkoherra kaikin tavoin yrittää saada puolisonsa ko. viranhaltijaksi, ei ole esteellisyysperuste. Piispantarkastuksen jälkitarkastuksessa kirkkoherraa ja seurakuntaa ohjeistettiin pitämään erillään kirkkoherran puolison ja seurakunnan välinen oikeusprosessi seurakuntasihteerin viran kysymyksistä.

Kirkkoherra on vaikeuttanut seurakunnan toimintaa vetoamalla esteellisyyteensä, kun hän ei ole valmistellut ja toimittanut kirkkoneuvoston häneltä pyytämää selvitystä kirkkoherranviraston työtehtävistä, kun hän ei ole valmistellut ja esitellyt määräaikaisen seurakuntasihteerin viran (projektisihteerin) haettavaksi julistamista taikka viran lakkauttamista, eikä ole kutsunut kirkkoneuvostoa koolle käsittelemään asiaa. Toisaalta kirkkoherra on omalla toiminnallaan yrittänyt estää kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaa kutsumasta kirkkoneuvostoa käsittelemään asiaa.

Piispa oli kirjallisessa varoituksessaan 17.1.2017 todennut, että kirkkoherra on vastuussa kirkkoherranviraston toiminnasta. Lisäksi piispa on liittänyt 13.4.2017 antamaansa kirjalliseen varoitukseen muistion, jossa on esillä kirkkoherran velvollisuus esitellä toimialaansa koskevat asiat kirkkoneuvostolle. Myöhemmin (31.8.2017) kirkkoherra Virtanen on saanut seurakuntasihteerin palkkaukseen liittyen ohjausta tuomiokapituliilta hallintokanteluun tehdyssä päätöksessä.

Lailisuudenvälvönnän laiminlyöminen

Vt. taluspäällikkö palkkasi 27.10.2017 erotetun oa.ma. seurakuntasihteerin tilalle kirkkoherra Virtasen puolison RV:n siten, että työt alkoivat jo päätöksentekopäivänä. Perusteluina päätökselleen vt. taluspäällikkö ilmoittaa seurakunnan edun ja RV:n osaamisen. Oikeudekseen tehdä kyseisen päätöksen vt. taluspäällikkö mainitsee kirkkoneuvoston ohjesäännön 11 §:n 1 kohdan.

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 11 §:n 1-kohdassa sanotaan selkeästi, että taluspäällikkö ”tekee muun kuin 10 §:n 1 kohdassa tarkoitetun henkilöstön osalta siinä tarkoitetut päätökset”. Viittaus osoittaa, että taluspäälliköllä ei ole oikeutta palkata kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa mainittuja työntekijöitä ja viranhaltijoita. Kyseisen kirkkojärjestyksen kohdan perusteella on yksiselitteistä, että seurakuntasihteerin lukeutuu kirkkoherran alaisiin työntekijöihin. Näin ollen vt. taluspäälliköllä ei ollut kirkkoneuvoston ohjesäännön 11 §:n perusteella toimivaltaa palkata määräaikaista seurakuntasihteerinä.

Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesääntö ei mahdollista päätösvalan siirtämistä viranhaltijalta toiselle ohjesäännön 10 ja 11 §:ssä mainituissa asioissa. Kirkkoherralla ei näin ollen ole oikeutta siirtää päätösvaltaa taluspäällikölle kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:ssä mainituissa tilanteissa, jos kirkkoherra katsoo itsensä esteelliseksi. Jos kirkkoherralla olisi ollut oikeus siirtää päätösvalta taluspäällikölle, hänen olisi tullut tehdä asiasta viranhaltijapäätös. Tällaista päätöstä ei kuitenkaan ole kirkkoherran viranhaltijapäätösluettelon perusteella tehty.

Kirkkoherra olisi 1.5.2017 voimaan tulleen kirkkoneuvoston ohjesäännön 10 §:n perusteella ollut oikeutettu palkkaamaan määräaikaisen toimistosihteerin seurakunnan kirkkoherranvirastoon. Kirkkoherra ei tätä kuitenkaan ole tehnyt. Jos kirkkoherra katsoi olevansa esteellinen palkkaamaan määräaikaisen seurakuntasihteerin, hänen olisi tullut saattaa määräaikaisen seurakuntasihteerin palkkaamista koskeva asia kirkkoneuvoston ratkaistavaksi. Näin kirkkoherra ei kuitenkaan ole toiminut.

Kirkkoherran esteellisyys ei siirrä oikeutta määräaikaisen viranhaltijan tai työntekijän palkkaamisesta taluspäällikölle.

Kirkkoherra vetoaa ohjesäännön puutteellisuuteen. Ohjesääntöä tulee noudattaa, vaikka se havaittaisiinkin puutteelliseksi.

Konneveden seurakunnassa taluspäälliköt ovat määräysten vastaisesti tehneet seurakuntasihteerin palkkauspäätöksiä, kun toisena osapuolena on ollut kirkkoherran puoliso. Taluspäällikkö R on edellisen työjaksonsa aikana palkannut RV:n useamman kerran seurakuntasihteerin tehtäviin. Myös taluspäällikkö P palkkasi kirkkoherran puolison kahdesti kolmen kuukauden sijaisuuksiin. Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston vanha ohjesääntö ei antanut viranhaltijoille oikeutta palkata määräaikaisiin työ- tai virkasuhteisiin työntekijöitä tai viranhaltijoita. 7.4.2017 tuomiokapitulissa hyväksytty ohjesääntö muutti tilanteen ja taluspäällikölle annettiin oikeus palkata ohjesäännön 11 §:n tilanteissa määräaikaista työntekijöitä ja viranhaltijoita. Taluspäällikölle ei annettu oikeutta kirkkoherranviraston työntekijöiden palkkaamiseen. Tässä tilanteessa vanhempaa tapakäytäntöä ei voi käyttää perusteena taluspäällikön ohjesäännön rikkomiselle ja kirkkoherran laillisuusvalvonnan laiminlyömiselle.

Kuten vt. taluspäällikön päätös 2/2017 myös päätös 3/2017 on toimeenpantu ennen kuin taluspäälliköllä on ollut tietoa käyttäkö kirkkoneuvosto sille kuuluvaa siirto-oikeutta.

Näin ollen vt. taluspäällikkö on ylittänyt toimivaltansa, kun hän on palkannut määräaikaiseksi seurakuntasihteeriksi RV:n ja toiminut lainvastaisesti laittaessaan lainvoimaa vailla olevan päätöksensä täytäntöön ennen kuin oli selvittänyt käyttäkö kirkkoneuvosto siirto-oikeuttaan.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra valvoo kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa.

Voimassa olevan kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 4 momentin säännös vastaa sanamuodoltaan vuonna 1993 voimaan (kirkkojärjestys 8.11.1991/1055/1993) tulleen kirkkojärjestyksen 6 luvun 34 §:n 4 momentin viimeistä virkettä. Teoksessa Kirkkolainsäädäntö 2008, joka on kirkkolain ja kirkkojärjestyksen kommentaari, kirkkoneuvoston puheenjohtajan tehtäviä avataan seuraavasti, s. 351:

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra valvoo kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa (ks. KL 10:1/ sel. 2). Hän voi siirtää johtokunnan, luottamushenkilön tai viranhaltijan päättämän asian kirkkoneuvoston käsiteltäväksi (KL 10:5). Hallintoa valvoessaan kirkkoherra voi ilmoittaa käsityksensä esille tulleesta asiasta sitä hoitavalle viranhaltijalle ja jos ongelma ei tule siten hoidetuksi, asian laadun mukaan kirkkoneuvostolle ja tilintarkastajille.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra voi valvoa myös seurakunnan hallintoa sekä talouden ja kiinteistön hoidossa työskentelevien viranhaltijoiden ja työntekijöiden ajankäyttöä ja työskentelyä. Siltä osin kuin tällainen viranhaltija tekee ohje- tai johtosäännöissä hänen vastuulleen määrättyjä tehtäviä, kirkkoherralla ei ole välitöntä oikeutta puuttua tehtävien suorittamiseen. KL 25:9:ssä tarkoitetut esittelijät valmistelevat itsenäisesti esittelynsä, joista heillä on esittelijän vastuu. Viime mainituissakin tapauksissa kirkkoherra voi luonnollisesti johtavan asemansa ja valvontavaltansa nojalla puuttua työn ulkonaisessa suorittamisessa ilmeneviin epäkohtiin.

Kirkkoherran toimittamista selvityksistä käy ilmi, että hän on tietoinen kirkkoherran virkaan kuuluvasta laillisuusvalvojan tehtävästä.

Kuten edellä on käynyt ilmi kirkkoherra Virtasella ei ollut toimivaltaa palkata vt. taluspäällikköä eikä päätöstä olisi saanut vailla lainvoimaa laittaa täytäntöön. Vt. taluspäälliköllä ei ollut minkäänlaista toimivaltaa seurakunnan talous- ja hallintoasioissa eikä hänen olisi tullut työskennellä seurakunnan tiloissa eikä päästä seurakunnan tietojärjestelmiin. Kirkkoherra Virtanen on sallinut vt. taluspäälliköksi palkkaamansa henkilön irtisanoa kirkkoneuvoston valitseman oa. ma. seurakuntasihteerin ja palkata tilalle seurakuntasihteeriksi kirkkoherran puolison. Kirkkoherra ei reagoinut vt. taluspäällikön päätöksiin eikä päätösten 2 /2017 ja 3/2017 ennenaikaiseen täytäntöönpanoon.

Kirkkoherra Virtasen virkavelvollisuutena olisi ollut seurakunnan laillisuudenvalvojana valvoa myös vt. taluspäällikkö R:n tekemisiä ja antaa näistä lailli-

suusvalvojana ohjausta, ja mikäli vt. taluspäällikkö R ei olisi perunut päätöksiään, saattaa nämä kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Edellä on ollut esillä vt. taluspäällikkö R:n toimivallan ylittäminen irtisanomiseen liittyvässä päätöksessä, toimivallan ylittäminen seurakuntasihteerin palkkaamista koskevassa päätöksessä, virkasuhteen päättäminen koeajalla lainvastaisin perustein, lainvastaisuus päätösten täytäntöönpanossa sekä toimivallan ylittäminen laillisuusvalvonta-asiassa. Kirkkoherra on puuttumattomuudellaan sallinut vt. taluspäällikkö R:n tehdä kyseiset päätökset, laittaa ne täytäntöön ja ottaa laillisuuden valvojan rooli seurakunnassa.

Kirkkoherra Virtanen on itse maininnut allekirjoittaneensa oa. ma. seurakuntasihteerin palkkatietolomakkeen. Kirkkoherra on omalta osaltaan ollut sopimassa oa. ma. seurakuntasihteerin töiden aloituspäivää. Näin ollen kirkkoherra on ollut toimeenpanemassa kirkkoneuvoston päätöstä, joka koskee oa. ma. seurakuntasihteerin palkkaamista. Kirkkoherran olisi tullut kirkkoneuvoston päätösten laillisuuden valvojana jättää palkkatietolomake allekirjoittamatta ja päätös tällä tavoin toimeenpanematta, jos hän katsoi, että kyseessä on lainvastainen ja/tai lainvoimaa vailla oleva päätös. Kirkkoherran on asemansa puolesta ymmärrettävä, minkä asiakirjan hän allekirjoittaa ja mikä on hänen vastuunsa allekirjoittaessaan asiakirjan. Kyseessä ei voi olla vahinko tai erehdys.

Kirkkoherran olisi tullut ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin, jos hän katsoi, että kirkkoneuvoston päätös 8/2017 § 109 määräaikaisen seurakuntasihteerin palkkaamisessa on lainvastainen ja ettei se ollut vielä toimeenpantavissa. Näin siitakin huolimatta, että asia on kytköksissä kirkkoherran puolisoon.

Tässä yhteydessä tuomiokapituli ei ota millään tavalla kantaa kirkkoneuvoston päätöksen nro 8/2017 § 109 lainmukaisuuteen eikä päätöksen toimeenpanoon.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra Virtasella olisi ollut mahdollisuus kutsua kirkkoneuvosto mahdollisimman pikaisesti koolle, ilmoittaa oma kantansa kirkkoneuvoston päätöksen nro 8/2017 § 109 lainvastaisuudesta perusteluineen ja siitä, ettei päätös ollut kirkkoherran käsityksen mukaan toimeenpantavissa. Kirkkoneuvosto olisi voinut käsitellä asiaa uudelleen ja samalla käsitellä myös RV:n päätöksestä tekemän oikaisuvaatimuksen ja toimenpidekieltopyynnön. Asian valmisteluun, käsittelyyn ja päätöksentekoon kirkkoherra Virtanen ei olisi esteellisenä voinut ottaa osaa.

Kirkkoherra on edellä esitetyllä tavalla laiminlyönyt laillisuusvalvojan tehtävät seurakunnassa.

Muu lainvastainen toiminta

Perusteltujen odotusten syntyminen oa. ma. seurakuntasihteerille

Esimiehenä kirkkoherra on sopinut oa. ma. seurakuntasihteerin kanssa tapausajajan kirkkoherranvirastolle, allekirjoittanut palkkatietolomakkeen ja keskustellut tehtävästä työn aloituspäivänä kirkkoherranvirastolla. Näin ollen hän on laittanut täytäntöön kirkkoneuvoston päätöksen.

Kirkkoherra on osallistumalla oa. ma. seurakuntasihteerin työskentelyn aloittamiseen luonut oa. ma. seurakuntasihteerille perusteltuja odotuksia siitä, että hänen työskentely seurakunnassa on mahdollista. Oa. ma. seurakuntasihteerin on voinut olettaa esimiehensä toimien perusteella virkasuhteen olevan kunnossa ja jatkuvan määrääjän.

Kirkkoherra on sittemmin esimiehenä hyväksynyt oa. ma. seurakuntasihteerin virkasuhteen päättämisen taluspäällikön päätöksen mukaisesti. Päätöksessä vedottiin hallinnolliseen virheeseen. Jos kirkkoherra olisi katsonut, että kirkkoneuvoston valintapäätös ei vielä ollut täytäntöön pantavissa tai oli lainvastainen, hänen ei olisi tullut osallistua kirkkoneuvoston päätöksen täytäntöönpanoon edellä kuvatulla tavalla. Nyt hän on kuitenkin omalla toiminnallaan osoittanut oa. ma. seurakuntasihteerille hyväksyneensä päätöksen ja sen täytäntöönpanomahdollisuuden jo ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Esimiehenä kirkkoherra on rikkonut oa. ma. seurakuntasihteerille muodostuneet perustellut odotukset allekirjoittaessaan vt. taluspäällikön virkasuhteen päättämispäätöksen.

Työntekijöiden kohtelu (epäasiallinen käyttäytyminen)

Asiakirjoista käy ilmi, että kirkkoherra ei ole kyennyt hoitamaan asioita taluspäällikkö P:n kanssa asiallisesti sen jälkeen, kun taluspäällikkö P ei kokenut painostuksesta huolimatta suostunut viranhaltijapäätöksellä palkkaamaan kirkkoherran puolisoa. Vastaavaa käyttäytymistä on kirkkoherran taholta ollut vuosia aiemminkin, mikä käy ilmi esimerkiksi Aluehallintoviraston vuosina 2011 ja 2013 Konneveden seurakuntaan tekemistä työsuojelutarkastuksista. Vuosien 2011-2017 välisenä aikana kolme taluspäällikköä on irtisnoutunut Konneveden seurakunnan taluspäällikön virasta.

Esteellisyssäännösten rikkominen

Oa. ma. seurakuntasihteerin ja kirkkoherran esteellisyys

Kirkkoherra Virtanen oli esteellinen ottamaan osaa oa. ma. seurakuntasihteerin virkaan liittyvään valmisteluun, esittelyyn, päätökseen ja päätöksen toimeenpanoon siitä alkaen, kun hänen puolisonsa haki kyseistä määräaikaista virkaa aina siihen asti, kunnes asia on saanut lainvoiman. Kirkkoherran puoliso oli jättänyt oa. ma. seurakuntasihteerin virkaan liittyvästä valinnasta oikeasuvaatimuksen.

Kirkkoherra Virtanen on allekirjoittaessaan oa. ma. seurakuntasihteerin palkkatietolomakkeen ja hyväksyessään esimiehenä virkasuhteen päättämisen koeajalla toiminut vastoin kirkollishallinnossa sovellettavia hallintolain esteellisyssäännöksiä.

Puolison oikeudenkäyntiavustajan kirjeiden lukeminen

Piispa ja lakimiesasessori saivat taluspäällikkö P:ltä sähköpostilla 25.10.2017 Seppo Vaittisen laatimia Konneveden seurakunnan kirkkovaltuustolle ja kirkkoneuvostolle suunnattuja sähköposteja ilman saatetta. Seppo

Vaittinen osoittautui kirjeiden sisällön perusteella kirkkoherran puolison avustajaksi oikeusprosessissa, joka on vireillä RV:n ja seurakunnan välillä. Kyseisistä Vaittisen sähköposteista käy ilmi, että sähköposteista suurin osa on lähetetty kirkkoneuvoston puheenjohtaja Olavi Virtaselle ja muutama kirkkovaltuuston puheenjohtaja Virpi Poikolaiselle. Kirjeitä ei ole lähetetty Konneveden seurakunnan viralliseen posti- tai sähköpostiosoitteeseen.

Asiaa tutkittaessa ilmeni, että Virtanen oli kolmessa kirkkoneuvoston kokouksessa lukenut puolisonsa oikeudenkäyntiavustajalta tulleen kirjeen juuri ennen kuin seurakuntasihteeriasiapykälä otettiin käsiteltäväksi. Kirkkoherra oli poistunut paikalta pykälän käsittelyn ajaksi.

Kirkkoherran menettely kirjeiden lukemisessa on kyseenalainen. Seurakunnan johtaviin viranhaltijoihin kuuluvana ja seurakunnan laillisuuden valvojana olisi olettanut, että kirkkoherra pidättäytyy puolisonsa asiassa annettujen kirjeiden lukemisesta ennen asiaa käsiteltävää pykälää, vaikka asiakirjat on lähetetty kirkkoherralle kirkkoneuvoston puheenjohtajan ominaisuudessa.

Kirkkoherran toiminta osoittaa, että hän on pyrkinyt vaikuttamaan seurakuntasihteeriasian käsittelyyn kirkkoneuvoston kokouksessa lukemalla kyseiset puolisonsa oikeudenkäyntiavustajan kirjeet.

Johtopäätökset

Tuomiokapituli on tutkinut kirkkoherra Virtasen toimintaa. Tuomiokapituli on tutkimuksessaan selvittänyt tapahtumat tosiasioiden perusteella. Kyseessä on kirkkoherra Virtasen tekemät hallinnolliset virheet ja laiminlyönnit Konneveden seurakunnan kirkkoherrana.

Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että kirkkoherra on useammassa asiassa ylittänyt toimivaltansa ja jättänyt virkatehtävänsä hoitamatta. Havaitut rikkeet ovat liittyneet talouspäällikön palkkaamiseen ja kirkkoherranviraston työvoiman käyttöön ja monessa yhteydessä mukana on ollut pyrkimys kirkkoherran puolison palkkaamisesta. Yhteistä rikkeille on ollut se, että Virtanen on pyrkinyt järjestelmällisesti sivuuttamaan kirkkoneuvoston päätöksenteosta ja vastaavasti ylittänyt toimivaltansa tekemällä päätöksiä asioissa, joissa ratkaisuvaltaa kuuluu kirkkolainsäädännön ja sen pohjalta annettujen ohjeiden nojalla yksiselitteisesti kirkkoneuvostolle.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 1 momentin mukaan työnantaja ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä ilman asiallista ja painavaa syytä. Tällaisena syynä irtisanomiselle voidaan pitää virkasuhteeseen liittyvien velvoitteiden vakavaa rikkomista sekä sellaisten viranhaltijan henkilöön liittyvien työntekoedellytysten olennaista muuttumista, joiden vuoksi viranhaltija ei enää kykene selviytymään tehtävistään. Syyn asiallisuutta ja painavuutta arvioidessa on otettava huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan.

Tuomiokapituli katsoo, että sillä on asialliset ja painavat syyt irtisanoa kirkkoherra Virtasen virkasuhde Konneveden seurakunnan kirkkoherran virasta viranhaltijasta johtuvilla syillä. Asiallisina ja painavina syinä pidetään virkasuhteeseen liittyvien velvoitteiden vakavaa ja toistuvaa rikkomista. Kirkkoherra Virtanen on ylittänyt toimivaltansa työntekijöiden palkkaamista ja erottamista

koskevissa päätöksissä ja laiminlyönyt virkavelvollisuutensa kirkkoneuvoston koollekutsumatta ja seurakuntasihteerin virkaan liittyvien päätösten valmistelematta ja esittelemättä jättämisessä. Lisäksi on otettava huomioon Virtasen kirkkoherrana tekemät muut hallinnolliset virheet, kuten päätösten ennenaikaiset täytäntöönpanot, valvontavastuun laiminlyöminen, perusteltujen odotusten vastainen toiminta, epäasiallinen käyttäytyminen ja esteellisyyssäännösten rikkominen.

Konneveden seurakunnassa kirkkoneuvoston ja kirkkoherran yhteistyö ei toimi. Yhteistyötä vaikeuttaa se, että kirkkoherra Virtanen katsoo päätöksiä seurakunnassa tekevän ns. Vanhan liiton eikä kirkkoneuvoston. Kirkkoherra Virtanen ei kykene demokraattisen päätöksenteon edellyttämään yhteistyöhön kirkkoneuvoston kanssa. Seurakunnan hallinnon ja talouden hoitaminen syntyneessä tilanteessa on suuresti vaikeutunut.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 3 momentin mukaan viranhaltijaa, joka on laiminlyönyt virkasuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, ei kuitenkaan saa irtisanoa ennen kuin hänelle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä.

Kirkkoherra Virtanen on saanut kirkkolain 6 luvun 26 §:n vastaisesta toiminnasta piispalta kaksi kirjallista varoitusta ja yhden huomautuksen. Lisäksi kirkkoherra Virtanen on saanut hallintokanteluun liittyen hallintolain 53 c §:n mukaisen huomautuksen.

Varoitusten ja huomautusten keskeisenä taustasyynä on ollut se, että kirkkoherra Virtanen on pyrkinyt sivuuttamaan Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa ja vastaavasti ylittänyt toimivaltansa tekemällä päätöksiä, joissa ratkaisuvälillä kuuluu kirkkolainsäädännön ja seurakunnan oman ohjesäännön mukaan kirkkoneuvostolle.

Kuten edellä on osoitettu, kirkkoherra Virtanen on aiemmista piispan kirjallisista varoituksista sekä huomautuksesta huolimatta jatkanut kirkkolain 6 luvun 26 §:n vastaista toimintaa. Hän on ylittänyt toimivaltansa, toiminut muutoinkin vastoin virkavelvollisuuksiaan ja laiminlyönyt virkavelvollisuutensa. Näin ollen kirkkoherra Virtanen ei ole suorittanut virkasuhteeseen kuuluvia tehtäviä asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Hän on siten ollut piittaamatta saamistaan kirjallisista varoituksista sekä huomautuksesta. Kirkkoherra Virtasen käytös osoittaa, ettei hän ole korjannut toimintaansa.

Kirkkolain 6 luvun 50 §:n 4 momentin mukaan työnantajan on ennen irtisanomista selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla viranhaltija muuhun virkasuhteeseen.

Konneveden seurakunnassa on yksi papin virka, jota hoitaa kirkkoherra. Olavi Virtasella on viranhoitomääräys kirkkoherran virkaan ja hän on kirkkoherrana hoitanut Konneveden seurakunnan ainutta papin virkaa. Koska Konneveden seurakunnassa ei ole muita papin virkoja kuin kirkkoherran virka, tuomiokapituli ei voi osoittaa Virtaselle Konneveden seurakunnassa muuta virkasuhdetta. Tuomiokapitulilla ei ole toimivaltaa antaa viranhoitomääräyksiä muihin Konneveden seurakunnan virkoihin.

Esitys	<p>Edellä mainituin perustein tuomiokapituli irtisanoo Olavi Virtanen Konneveden seurakunnan kirkkoherran virasta viranhaltijasta johtuvista syistä. (KL 6:50.1)</p> <p>Irtisanomisaika on kaksi kuukautta (KL 6:55.1).</p> <p>Irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu todisteellisesti tiedoksi (KL 6:55.3).</p> <p>Irtisanomiseen liittyen kirkkoherra Olavi Virtanen vapautetaan virantoimitusvelvollisuudesta tästä päivästä (8.2.2018) alkaen.</p> <p>Konneveden seurakunta on velvollinen maksamaan Olavi Virtaselle kirkkoherran viran mukaisen palkan 8.2.2018 lähtien irtisanomisajan loppuun asti. Lisäksi Konneveden seurakunnan tulee maksaa Olavi Virtaselle lomakorvaus kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.</p> <p>Pykälä tarkastetaan kokouksessa.</p> <p>Sovellettavat oikeusohjeet: Kirkkolaki 6 luku 17, 21, 26, 50, 51, 55, 58, 59, 63 §; 7 luku 2 ja 5 §; 10 luku 1, 2, 3, 4 ja 5 §; 25 luku 1 ja 5 §. Hallintolaki 6, 23, 27, 28 ja 29 §. Kirkkojärjestys 6 luku 13 §. Konneveden seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesääntö. Konneveden seurakunnan talouspäällikön johtosääntö.</p>
Päätös	Esitys hyväksyttiin. Pykälä tarkastettiin tuomiokapitulin kokouksessa.
Toimenpiteet	Ote todisteellisesti: Olavi Virtanen; Ote: Konneveden seurakunta; Tiedoksi: Lääninrovasti Teppo Ritari.
Lisätiedot	Lakimiesasessori Riikka Ryökäs
Muutoksenhaku	Valitusosoitus liitteenä.